

JONA

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN VAN HET BOEK VAN DEN PROFEET JONA.

Dit boek van Jona, midden tussen de profetische boeken der Schrift geplaatst, is toch meer ene geschiedenis dan ene profetie. Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd. Slechts deze ene regel bevat ene voorzegging, de rest van het boek geeft aan wat deze voorzegging voorafging en wat de gevolgen er van waren. Voor en achter dit boekdeel staan duistere profetieën; vele dingen zijn er donker in en moeilijk te verstaan, zelfs de geleerden hebben er moeite mee, ze zijn vaste spijs voor volwassenen. Hier nu tussen in vinden we dit eenvoudig, aangenaam verhaal, onderhoudend voor den zwakste en melk voor de kinderen. Waarschijnlijk is Jona zelf de schrijver van dit boek en ook hij verhaalt, evenals Mozes en andere door den Geest gedreven schrijvers, zijn eigen gebreken. Dit is een bewijs, dat zij in deze geschriften niet hun eigen roem zoeken, maar Gods glorie bedoelen. Van dezen zelfde Jona lazen we in 2 Koningen 14:25, waar we vinden, dat hij van Gath-Hefer was, ene stad, die aan den stam van Zebulon behoorde, in een afgelegen hoek van het land Israël's. De Geest, die evenals de wind blaast waarheen Hij wil, ontdekt een Jona even gemakkelijk in Galilea als een Jesaja te Jeruzalem. Wij lezen ook, dat hij genade boodschapte aan Israël ten tijde van Jerobeam den Tweeden; want het succes der wapenen bestaande in het terugbrengen der landpale van den ingang Hamaths tot aan de zee des vlakken velds wordt gezegd te zijn naar het woord des Heeren, dat Hij gesproken had door den dienst van Zijnen knecht Jona, den profeet. Die profetieën staan ons niet vermeld, maar deze tegen Ninevé wel, voornamelijk ter wille van het verhaal, dat er mee samenhangt en dat hoofdzakelijk wordt meegedeeld om Christus' wille, van Wie Jona type was. Zeer opmerkenswaardige voorbeelden van menselijke zwakheid in Jona staan hier ook in vermeld, en tevens zien we hier Gods genade heerlijk uitkomen, waar Hij berouwvolle zondaars vergeeft, waarvan Ninevé getuigen kan, en morrende heiligen verdraagt, wat Jona te zien geeft.

HOOFDSTUK 1

1 En het woord des HEEREN geschiedde tot Jona, den zoon van Amitthai, zeggende:

2 Maak u op, ga naar de grote stad Nineve, en predik tegen haar; want hunlieder boosheid is opgeklimmen voor Mijn aangezicht.

3 Maar Jona maakte zich op om te vluchten naar Tarsis, van het aangezicht des HEEREN; en hij kwam af te Jafo, en vond een schip, gaande naar Tarsis, en hij gaf de vracht daarvan, en ging neder in hetzelfde, om met henlieden te gaan naar Tarsis, van het aangezicht des HEEREN.

4 Maar de HEERE wierp een groten wind op de zee; en er werd een grote storm in de zee, zodat het schip dacht te breken.

5 Toen vreesden de zeelieden, en riepen een iegelijk tot zijn god, en wierpen de vaten, die in het schip waren, in de zee, om het van dezelve te verlichten; maar Jona was nedergegaan aan de zijden van het schip, en lag neder, en was met een diepen slaap bevangen.

6 En de opperschipper naderde tot hem, en zeide tot hem: Wat is u, gij hardslapende? Sta op, roep tot uw God, misschien zal die God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan.

7 Voorts zeiden zij, een ieder tot zijn metgezel: Komt, en laat ons loten werpen, opdat wij mogen weten, om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Alzo wierpen zij loten, en het lot viel op Jona.

8 Toen zeiden zij tot hem: Verklaar ons nu, om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Wat is uw werk en van waar komt gij? Welk is uw land en van welk volk zijt gij?

9 En hij zeide tot hen: Ik ben een Hebreer; en ik vreze den HEERE, den God des hemels, Die de zee en het droge gemaakt heeft.

10 Toen vreesden die mannen met grote vreze, en zeiden tot hem: Wat hebt gij dit gedaan? Want de mannen wisten, dat hij van des HEEREN aangezicht vlood; want hij had het hun te kennen gegeven.

11 Voorts zeiden zij tot hem: Wat zullen wij u doen, opdat de zee stil worde van ons? Want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger.

12 En hij zeide tot hen: Neemt mij op, en werpt mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet, dat deze grote storm ulieden om mijnentwil over komt.

13 Maar de mannen roeiden, om het schip weder te brengen aan het droge, doch zij konden niet; want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen.

14 Toen riepen zij tot den HEERE, en zeiden: Och HEERE! laat ons toch niet vergaan om dezès mans ziel, en leg geen onschuldig bloed op ons; want Gij, HEERE! hebt gedaan, gelijk als het U heeft behaagd.

15 En zij namen Jona op, en wierpen hem in de zee. Toen stond de zee stil van haar verbolgenheid.

16 Dies vreesden de mannen den HEERE met grote vreze; en zij slachtten den HEERE slachtoffer, en beloofden geloften.

17 De HEERE nu beschikte een groten vis, om Jona in te slokken; en Jona was in het ingewand van den vis, drie dagen en drie nachten.

In dit hoofdstuk treffen we aan

I. Een bevel aan Jona, tegen Nineve te prediken, vers 1,2.

II. Jona's ongehoorzaamheid aan dat gebod, vers 3.

III. Dat een storm, die hem slapende vindt, hem achterhaalt en belet verder te gaan, daar hij ongehoorzaam is, vers 4 -6.

IV. Dat men hem ontdekte en dat zijn ongehoorzaamheid de oorzaak van de storm bleek te zijn, vers 7-10.

V. Dat men hem in zee wierp om de storm te doen bedaren, vers 11 -16.

VI. Dat hij wonderlijk in het leven werd behouden in het ingewand van een vis, vers 17, waardoor hij voor de dienst, die hij later volbrengen moest, werd gespaard.

Let

1. Op de eer, die God Jona bewijst, door hem de opdracht te geven tegen Nineve te gaan prediken. Jona betekent duif, een geschikte naam voor alle profeten Gods, voor al Zijn volk, dat oprecht gelijk de duif behoorde te wezen en dat moest kirren gelijk de duiven om de zonden en de rampen van het volk. Zijns vadersnaam was Amittai- Mijn waarheid, want Gods profeten moesten zijn zonen van de waarheid. Tot hem geschiedde het woord des Heeren, tot hem was het (dit betekent het woord), want Gods woord is iets reëls, iets werkelijks. De woorden van de mensen zijn slechts wind, maar Gods woorden zijn vast, hebben een wezenlijke inhoud. Hij had vroeger al reeds kennis gemaakt met het woord des Heeren en kon Zijn stem van die van een vreemde onderscheiden. Nu werd hem gelast: Maak u op, ga naar de grote stad Nineve, vers 2. Nineve was toen ten tijde de hoofdstad van het Assyrische rijk, een voortreffelijke stad, Genesis 10:11, een grote stad, die grote stad, acht en veertig mijlen, sommigen menen zelfs van nog meer, was zij in omtrek. Groot was ook het aantal van de inwoners, wat blijkt uit de menigte van de onvolwassenen, Jona 4:11. Groot was ook de weelde, daar was geen einde aan de voorraad, Nahum 2:9. Groot was ook haar macht en heerschappij, het was de stad, die gedurende enige tijd heerste over de koningen van de garde. Doch grote steden staan evengoed als grote mannen onder Gods heerschappij en vallen onder Zijn oordeel. Nineve was een grote stad, en toch een heidense stad zonder kennis aan de waarachtige God en Zijn dienst. Hoevele grote steden en natiën zijn er niet, die zitten in duisternis en in het dal van de schaduw des doods! Deze grote stad was een zondige stad: Hun boosheid is opgeklommen voor Mijn aangezicht, (volgens sommigen, hun goddeloosheid), hun boosheid was trots en zij zondigden met een hoge hand. Het stemt zo droevig als men bedenkt, dat in grote steden zo erg veel zonde wordt gedaan, daar bevinden zich zo vele zondaren, die niet slechts voor zichzelf zondigen, maar nog vele anderen meeslepen en zo elkaar doen zondigen. Hun boosheid is opgeklommen, dat wil zeggen, heeft de hoogste graad van overtreding bereikt, de maat er van is tot de rand gevuld, hun boosheid is opgeklommen, en dan is de tijd daar, dat de wrake neerkomt. Of wel: Het geroep van hun boosheid is opgeklommen, zoals dat van Sodom, Genesis 18:20, 21. Het is tot Mij gekomen-voor Mijn aangezicht wil dit zeggen. God wordt door die boosheid openlijk en brutaal gehoond, het is zondigen tegen Hem, voor Zijn ogen, daarom moest Jona tegen haar prediken, hij moest getuigen tegen haar grote boosheid en moest ze waarschuwen voor de grote verwoesting, die daardoor over hen komen zou. God trekt tegen Nineve op en nu zendt Hij Jona vooruit om de oorlog te verklaren en alarm te blazen. Roep uit de keel, "houd niet op". Hij moet zijn boodschap niet in een hoek fluisteren, maar haar in Nineve's straten uitroepen, wie oren heeft om te horen, die hore wat God door Zijn profeet van deze zondige stad te zeggen heeft. Als het geroep van de zonde tot God opklimt, bereikt het geroep van wraak van het oor van de zondaar. Hij moest naar Nineve gaan, daar op de plaats zelf tegen haar boosheid prediken. Andere profeten werd bevolen, naar de naburige volkeren boodschappen te zenden, en de profetie van Nahum is bijzonderlijk de last van Nineve. Doch Jona moest zelf de boodschap gaan brengen: Maak u snel op doe dit werk met moed en voer uw opdracht vlug uit, met een vastbeslotenheid, die een profeet moet bezitten, maak u op en ga naar Nineve. Degenen, die Gods boodschappen hebben over te brengen, moeten zich opmaken en gaan, moeten zichzelf wakker schudden voor het werk, dat voor hen uitgestippeld is. De profeten werden eerst gezonden naar de verloren schapen van het huis van Israël maar toch niet uitsluitend naar hen, hoewel zij het brood van de kinderen kregen, at Nineve van de kruimels.

2. De oneer, die Jona God aandeed door te weigeren, Zijn bevelen te gehoorzamen en niet de boodschap te brengen, die hij te brengen had, vers 3. Maar Jona, in plaats van zich op te maken en naar Nineve te gaan, maakte zich op om te vluchten naar Tarsis, naar de zee, niet gaande naar de één of andere zeehaven, maar verlangend weg te komen van het aangezicht des Heeren. Als hij dit doel maar mocht bereiken, dan kon het hem niet schelen, waarheen hij ging. Hij had niet die gedachte, dat hij Gods alziend oog ontvlieden kon, maar hij wilde deze bijzondere tegenwoordigheid Gods ontvlieden, hij wilde weg van de geest van de profetie, die hem vervulde en hem dreef tot zijn werk, de woorden, die deze geest hem ingaf, wenste hij niet te horen. Sommigen menen, dat Jona de mening van enkele doden deelde, namelijk dat de geest van de profetie tot het land van Israël was beperkt (dit wordt volkomen bewezen een fout te zijn Ezechiël en Daniël logenstraffen deze veronderstelling), en dat hij daarom hoopte van die geest verlost te zijn, zodra hij over de grenzen van het land was.

a. Jona wilde niet naar Nineve gaan om tegen haar te prediken, of omdat het een lange en gevaarlijke reis er heen en de weg hem onbekend was, of omdat hij bang was, dat het zijn leven zou kosten, als hij zulk een ondankbare boodschap aan deze grote en machtige stad bracht. Hij ging met vlees en bloed te rade, en volbracht de zending niet, omdat hij niet met veiligheid gaan kon, of omdat hij naijverig was op de voorrechten van zijn vaderland en hij ongaarne zag, dat enig ander volk in de eer van de goddelijke openbaring zou delen. Hij vreesde, dat het 't begin zou worden van de overbrenging van het koninkrijk Gods van de Joden naar een ander volk, dat meer vruchten voort zou brengen. Hij erkent zelf in Jona 4:2, dat de reden van zijn afkeer van deze reis hierin lag, dat hij voorzag, dat de inwoners van Nineve zich zouden bekeren en God hun zou vergeven en ze in gunst zou aannemen. Dit nu zou een smet zijn op het volk van Israël, dat zo lang een bij zonder volk van God was geweest.

b. Daarom ging hij naar Tarsis, naar Tarsis in Cilicië volgens sommigen, waarschijnlijk omdat hij daar vrienden en verwanten had, bij wie hij hoopte enige tijd te verblijven. Hij ging naar Joppe, een beroemde zeehaven in 't land Israëls, deed onderzoek naar een schip, dat naar Tarsis af zou varen, en hij trof er één aan. De Voorzienigheid scheen zijn plan te begunstigen en gaf hem gelegenheid te ontsnappen. 't Kan zijn, dat we niet naar onze plicht handelen en dat we toch voor de wind zeilen. De weg die zich voor ons opent, is niet altijd de juiste weg. Misschien vond hij het schip wel juist gereed om het anker te lichten en uit te zeilen naar Tarsis en dus verloor hij geen tijd. Of misschien ook ging hij naar Tarsis, omdat het schip daarheen voer, alle plaatsen waren in dit geval voor hem hetzelfde. Hij dacht nu niet dat hij verre was van de weg, die hij gaan wilde en juist die weg ging, die hij gaan moest. Dus betaalde hij de vracht daarvan, want de prijs was hem onverschillig, als hij slechts zijn doel kon bereiken en weggelopen voor het aangezicht van de Heer. Hij ging met hen, met de zeelieden, de reizigers, de kooplieden, met allen, die naar Tarsis gingen. Jona, zijn waardigheid evenals zijn plicht vergetend verenigde zich met hen en ging neer in het schip om met hen naar Tarsis te gaan. Zie nu eens wat de beste van de mensenkinderen zijn, als God ze aan zichzelf overlaat, en hoe nodig wij 't hebben, als 't woord van de Heer tot ons komt, dat de Geest van de Heer zich aan dat woord paart om iedere gedachte binnen in ons tot gehoorzaamheid er van te brengen. De profeet Jesaja erkent dat hij daarom niet weerspannig was noch achterwaarts week, omdat God niet slechts tot hem sprak maar zijn oor opende, Jesaja 50:5. Laat ons hieruit leren af te laten van de mens, Jesaja 2:22, en niet te zeer op ons zelf of op anderen te vertrouwen ten tijde van de beproeving, maar laat hij, die meent te staan, toezien, dat hij niet valt.

Toen Jona eenmaal aan boord was en naar Tarsis afvoer, meende hij veilig te zijn. Maar, integendeel, hij wordt achtervolgd en ingehaald, het wordt ontdekt, dat O, een deserteur uit Gods leger is en zijn vaandel heeft verlaten.

I. God zendt hem een vervolger na, een groten storm in de zee, vers 4. God heeft de wind in Zijn schatkameren, Psalm 135:7, en uit die schatkameren bracht God voort, wierp Hij (zo luidt het woord) een grote wind op de zee, met kracht en met geweld. De stormwind zelf, doet Zijn woord en is dikwijls de boodschapper van Zijn wraak. Hij verzamelt de wind in Zijn vuisten, Spreuk. 30:4, waarin Hij hem vasthoudt of vanwaar Hij hem heenzendt, zoals het Hem behaagt. Ons schijnt het toe, dat de wind blaast waarheen hij wil, maar toch zendt God hem waar Hij hem hebben wil. De wind was oorzaak van een groten storm, want als de wind zich verheft, dan worden de golven opgezweept.

Merk op: De zonde doet stormen en orkanen woeden in de ziel, in gezinnen, in kerken en onder de volkeren. Zij brengt verstoring en onrust. De storm nam zo onrustbarend toe, dat het schip dacht te breken, de zeelieden verwachtten niets anders. Sommigen lezen dat schip in onderscheiding van andere schepen. Op dezelfde zee waren tegelijkertijd ook andere schepen, maar toch, zo zou het blijken, dat het schip, waarop Jona zich bevond, meer door de storm bewogen werd dan enig ander en in groter gevaar was. Deze wind werd Jona nagezonden om hem terug te brengen tot God en tot zijn werk. Het is grote genade opgeëist en naar huis teruggeroepen te worden, als wij de verkeerde weg opgaan, al geschiedt het dan ook door een grote storm.

II. De bemanning van het schip was door deze grote storm verontrust, doch Jona alleen, de persoon waarom het ging, was onbekommerd, vers 5. De zeelieden waren diep onder de indruk van 't gevaar, waarin ze waren, hoewel God deze twistzaak niet met hen had.

1. Zij vreesden, hoewel hun beroep hen met dit soort gevaren eigen had gemaakt, zij plachten er niet bijzonder bang voor te wezen, maar nu begonnen zelfs de oudste en moedigste van hun te beven. Daar scheen iets in deze storm te zijn, dat anders was dan gewoonlijk. Zo plotseling was hij opgekomen en zo sterk woedde hij. Let er op, dat God zelfs de stoutmoedigste wankelmoedig kan maken, groten en oversten over duizend, Psalm 6:10, kan Hij zelfs tot de bergen en rotsen doen roepen om schuilplaats.

2. Zij riepen een ieder tot zijn god, dit was 't gevolg van hun vrees. Menigeen kan dan slechts bidden, als de vrees hem er toe drijft, laat hij, die bidden wenst te leren, naar zee gaan. Heer! in benauwdheid hebben zij U bezocht, Jeremia 26:16. Een ieder van hun bad. Niet sommigen van hun waren biddende, terwijl anderen schimpten, neen, zo was het niet, elk was bezig. Het gevaar was algemeen en zo was ook het geroep, dat ten hemel rees, daar was niemand, die een gemeenschappelijk gebed opzond, maar een ieder bad voor zichzelf. Zij riepen een ieder tot zijn god, de god van zijn land of stad of tot zijn eigen beschermgod. Tegen het atheïsme getuigt het, dat een ieder een god had en daarin geloofde, doch het is tevens een voorbeeld van de dwaasheid van het paganisme, dat zij goden in menigte hadden, een ieder die god, die hem behaagde. Waar er maar een God kan wezen, daar hebben we geen behoefte aan meerdere. Hoewel ze de kennis hadden verloren, dat er slechts een God is, werden zij door de natuurlijke wet, die in hun leden was, gedreven om tot God te roepen. Zal niet een volk zijn God vragen? Jesaja 8:19. Zo veel te meer wordt Hij aangeroepen, als wij in groten nood of in gevaar zijn. Roep Mij aan in de dag van de benauwdheid. Is iemand onder u in lijden? Is daar iemand, die verschrikt is? Dat hij bidde, Jakobus 5:12

3. Hun gebeden om uitredding gingen gepaard met een flink aanpakken. Nadat ze tot hun goden om bijstand geroepen hadden, deden zij alles wat in hun macht was om zich zelf te helpen, want dit is de regel: Help uzelf en God zal u helpen. Zij wierpen de vaten, die in het schip waren, in de zee om het daardoor te verlichten, zoals bij Paulus' zeelieden ineen dergelijk geval zelfs het scheepsgereedschap en nel koren, Handelingen 27:18, 19, 38, in zee wierpen. Zij waren op een handelsreis, naar het schijnt, het schip had veel goederen en koopwaren aan boord. Zij waren op winst bedacht, doch om hun leven te redden, achten zij nu het verlies, dat zij lijden zullen door hun koopwaar overboord te werpen, licht. Zie hoe sterk de mens van nature aan zijn leven gehecht is. Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven, Job 2:4. En zullen we nu niet gelijke waarde hechten aan het geestelijk leven, het leven van de ziel, bedenkend dat het gewinnen van de gehele wereld niet tegen het verlies van de ziel opweegt? Let op de ijdelheid van de wereldse goederen en op de onzekerheid van hun bezit. De rijkdom maakt zichzelf vleugelen en vliegt heen, ja, we kunnen zelfs in de noodzakelijkheid komen hem zelf de vleugelen aan te doen en hem henen te zenden, zoals hier 't geval was, toen hij niet van zijn bezitters bewaard kon worden dan tot hun schade, zodat zij zelf blij zijn er van af te komen. Datgene laten ze wegzinken wat hen anders zou doen zinken, hoewel er in 't geheel geen uitzicht is, die schatten weer te krijgen. Ach, dat de mensen toch even wijs handelden met betrekking tot hun ziel en gewillig bevonden mochten worden om die weelde, dat genot en die eer vaarwel te zeggen, welke hen schipbreuk doen lijden van het geloof en een goed geweten, I Timotheus 1:19, en het eeuwig verderf van hun ziel ten gevolge hebben! Zij, die aldus hun tijdelijke belangen opgeven voor hun geestelijk welzijn, zullen tenslotte blijken zeer veel gewonnen te hebben, want wat zij op die wijze verliezen, zullen ze weervinden in het eeuwige leven. Maar waar is Jona al die tijd geweest? Men zou hebben verwacht, dat hij meer dan enig ander daar bezig was geweest, maar wij treffen hem beneden in zijn hut aan ja zelfs, in het ruim, aan de zijden van het schip, en daar ligt hij en is met een diepen slaap bevangen. Noch het rumoer buiten, noch het gevoel van zijn schuld binnen in hem, wekten hem. Misschien had hij gedurende enige tijd de slaap vermeden, uit vrees, dat God nogmaals tot hem zou spreken in een droom, en nu sliep hij misschien zoveel vaster, nu hij zichzelf buiten 't bereik van dat gevaar waande.

Merk op: De zonde voert altijd tot domme dingen en ons geldt de vermaning, toe te zien, dat niet te eniger tijd ons hart verhard worde door de verleiding van de zoele, Hebreëen 3:12, 13. Als Satan door zijn verzoeking de mens van God en van zijn plicht heeft afgetrokken dan zoekt hij altijd hem in vleselijke gerustheid in slaap te wiegen, opdat hij zich zijn gevaar niet bewast worde. Wij allen moeten daartegen waken.

III. De opperschipper riep Jona op tot gebed, vers 6. De opperschipper naderde tot hem en verzocht hem-welk een schande! -op te staan om te bidden voor 't behoud van zijn leven of zich op de dood voor te bereiden. Hij gaf hem

1. Een rechtvaardige en nodige berisping: Wat is u, gij hardslapende? Hier prijzen we de opperschipper, die hem dit verwijt deed want hoewel Jona een vreemdeling voor hem was, was hij voor 't ogenblik toch als iemand van zijn gezin, en ieder, die een kostbare ziel bezit, moeten we, als wij kunnen, herpen om haar van de dood te redden. Wij hebben met Jona, die dit verwijt nodig had, medelijden. Als profeet des Heeren kon hij, als hij op zijn plaats had geweest, de koning van Nineve berispt hebben, maar, daar hij de weg van zijn plicht verlaten had, heeft hij zelf gemaakt, dat een armzalige opperschipper hem de les leest. Zie nu, hoe de mensen door hun zonde en dwaasheid zichzelf verlagen en onteren. Toch moeten we Gods

goedheid bewonderen, waar Hij hem dit gepast verwijt zendt, want het was de eerste stap tot inkeer, zoals het kraaien van de haan dit voor Petrus was. Let er op: Aan hen, die tijdens een storm slapen, mag wel gevraagd worden, wat hun is.

2. Een zeer geschikte raadgeving: "Sta op, roep tot uw God." Hier is niemand of hij roept zijn god aan, waarom staat gij niet op en roept tot de uwen? Zijt gij niet in gelijke mate als de rest betrokken, zowel in het gevaar, dat wij vrezen, als in de uitredding, die wij wensen? Let hier op: De godsvrucht van anderen moest ook ons er toe opwekken, en zij die hopen in een algemeen gunstbetoon te delen, behoren ook de gebeden en smekingen ter verkrijging ervan te steunen door hun getrouw deelnemen eraan. In tijden, dat de nood algemeen is, moeten we voor het algemeen belang tot de troon van de genade gaan, als wij daar iets vermogen. Zelfs Gods dienaren moeten soms tot dit gedeelte van hun arbeid opgewekt worden.

3. Een gegronde reden voor die raad: Misschien zal die God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan. Het schijnt alsof ze de vele goden, die ze aanriepen, beschouwden als middelaars tussen hen en de verheven God en als hun voorspraak bij Hem, want de opperschipper spreekt steeds slechts van één God, van Wie hij uitkomst verwacht. Door ook Jona tot bidden aan te sporen, spreekt hij niet, dat 't gevaar groot en dreigend is: "Wij zullen allen waarschijnlijk vergaan, er is slechts een schrede tussen ons en de dood, en die schrede moeten we wellicht zo dadelijk al doen. Toch geeft hij blijk nog enige hoop te bezitten, dat hun ondergang nog voorkomen kan worden en 't mogelijk is dat zij niet vergaan zullen. Zolang er leven is, is er hoop, en zolang er hoop is, kan er gebeden worden. Hij spreekt ook uit, dat het God alleen is, die hen verlossen kan door Zijn macht en dit wil, uit genade. "Als Hij aan ons gedenkt en voor ons handelt, dan is 't mogelijk, dat wij nog gered worden." En daarom moeten wij op Hem zien en op Hem ons vertrouwen stellen, al is het gevaar ook nog zo dreigend.

IV. Het blijkt, dat Jona de oorzaak van de storm is.

1. De zeelieden merkten zoveel eigenaardige en ongewoons in de storm zelf of in hun eigen benauwdheid op, dat zij er uit afleidden, dat deze storm een boodschapper van de goddelijke gerechtigheid was om de hand te leggen op een van allen, die op 't schip waren, daar deze persoon aan de een of andere vreselijke misdaad schuldig was, zo dachten deze heidense mensen er over. "Gewis een van ons is een moordenaar, of is schuldig aan heiligschennis of aan meened of iets dergelijks, welke de wraak van de zee aldus vervolgt en om zijnentwille lijden wij allen", Handelingen 28:4. Zelfs het licht van de natuur leert, dat in buitengewone oordelen de wraak Gods uit de hemel wordt geopenbaard tegen enkele buitengewone zonden en zondaars. Voor elk kwaad dat ons te eniger tijd overkomt, is een reden, tot die erkenning moeten we komen. Er is dan kwaad door ons bedreven, want anders zou het kwade niet over ons komen, daar is grond voor Gods twistzaak.

2. Zij besloten het lot te laten beslissen, wie de misdadiger was, die deze storm had doen opkomen. Laat ons loten werpen, opdat wij mogen weten om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Geen van hun verdacht zich zelf of zei: Ben ik het, Heer, ben ik het? Maar zij verdachten elkaar en wilden de schuldige uitvinden. Let er op: Het is wenselijk te weten, wanneer ons enig kwaad overkomt, om welke oorzaak het ons overkomt, wat verkeerd is, kan misschien hersteld worden en de droefheid wordt mogelijk weggenomen, als de grieven opgeheven zijn. Daarom moeten we onze ogen opheffen ten hemel en bidden: Heer, doe mij weten, waarover Gij met mij twist, behalve wat ik zie, leer Gij mij. Deze zeelieden wensten de persoon te kennen, die de dode last in hun schip uitmaakte, op wie de vloek rustte, opdat die

ene man mocht sterven voor het volk en het gehele schip niet verloren zou gaan. Dit was niet alleen dienstbaar aan hun behoud, maar ook strikt rechtvaardig. Om hier nu toe over te gaan, wierpen zij het lot, waardoor zij zich op Gods oordeel beriepen, voor Wien aller hart geopend is, en voor Wie niets toegeslotens verborgen, Ezechiël 28:3. Ook spreekt hier een onderwerping aan Zijn beslissing uit en een voor waar aannemen van wat het lot zou spreken. Door het licht van de natuur wisten zij, wat de Schrift ons vertelt, dat het lot wordt in de schoot geworpen maar het gehele beleid daarvan is van de Heer. Zelfs de heidenen beschouwden het werpen van 't lot als iets heiligs als iets, dat ernstig en plechtig gedaan moest worden en waar men dus geen pretje van maken mocht. Een schande is het voor Christenen, als zij niet een gelijke eerbied aan de dag leggen voor een beroep op de Voorzienigheid.

3. Het lot viel op Jona, die hun deze moeite kon bespaard hebben, als hij hun slechts verteld had wat zijn eigen geweten hem zei: Gij zijt die man. Het gaat gewoonlijk zo met de misdadiger: hij bekent nooit, voordat hij ziet, dat hij niet anders kan, totdat het lot op hem valt. Wij kunnen wel aannemen, dat er op het schip waren, die andere en in hun soort grotere zonden hadden bedreven dan die, waarin Jona gevallen was, en toch is hij de man, die door de storm achtervolgd wordt en op wie het lot valt. De vader of de meester bestraft slechts zijn eigen kind of dienstknecht indien deze kwaad doen, doch anderen, die overtreden, geeft hij over aan de wet. De storm wordt Jona nagezonden, omdat God werk voor hem te doen heeft, en hij wordt gestuurd om hem voor dit werk te gaan halen.

Merk op, dat God vele wegen heeft om verborgen zonden openbaar te maken en geheime zondaars aan te wijzen. Hij kan dat kwaad, dat wij menen, voor aller oog verborgen te zijn, in 't licht stellen. Gods rechterhand zal al Zijn dienaren die Hem verlaten, uitvinden, evengoed als Zijn vijanden, die plannen tegen Hem beramen, ja, zelfs als zouden zij vluchten naar de uiterste delen van de zee of naar beneden gaan aan de zijden van het schip.

4. Jona wordt hierop ondervraagd door de opperschipper en de zeelieden. Hij was een vreemdeling, niemand van hun kon zeggen de gevangene te kennen of hem iets ten laste leggen, en daarom moeten zij hem een bekentenis afpersen en hem oordelen uit zijn eigen mond. Hiervoor was geen pijnbank nodig, het gevaar van schipbreuk te lijden was voldoende om hem schrik aan te jagen en hem de waarheid te doen vertellen. Hoewel hij door 't lot was aangewezen als de man, om wiens wil hun zoveel schade was aangebracht en waardoor zij aan zulk groot gevaar waren blootgesteld, vielen zij toch niet woedend op hem aan, als men kon vrezen, dat zij zouden hebben gedaan, maar zij ondervroegen hem in dit geval kalm en vriendelijk. Medelijden met overtreders wordt er opgewekt, als deze ontmaskerd en schuld bewust voor ons staan. Zij verwijten hem niets, maar zij zeggen: "Verklaar ons nu, wat er is!" Twee dingen willen ze van hem weten:

A. Of hij zelf wilde erkennen, dat hij de man was, om wiens wille de storm gezonden was, zoals het lot had uitgewezen: "Verklaar ons, om wiens wil ons dit kwaad overkomt, is het inderdaad om uwentwil en indien zo, om welke oorzaak? Voor welke overtreding wordt gij aldus vervolgd?" Misschien deden de ernst van Jona's uiterlijk en de welvoegelijkheid van zijn gedrag hen vermoeden, dat het lot niet de juiste persoon had getroffen, en daarom wilden zij er niet op vertrouwen, tenzij hij zelf zijn schuld mocht erkennen. Daarom nu vroegen ze hem, dat hij hun in deze zaak zou tegemoet komen.

Merk op: Zij, die de oorzaak van hun moeiten uit zouden willen vinden, moeten niet slechts beginnen met een onderzoek in te stellen, maar dit voortzetten moeten in bijzonderheden afdalen en ten uiterste doorzoeken zij wat te doorzoeken is, Psalm 64:7.

B. Wat hij hun zeggen kan van zijn persoon, zowel wat zijn werkkring betreft, als wat het land van zijn herkomst aangaat.

a. Zij doen onderzoek naar zijn beroep: Wat is uw werk? Dit was een geschikte vraag om aan een zwerver te stellen. Misschien dachten zij, dat zijn beroep een zodanig was, dat het deze moeite over hen bracht: "Zijt gij een tovenaars, een waarzegger, beoefent gij de zwarte kunst? Hebt gij door toverij deze wind doen opkomen? Of wat jaagt gij nu na? Is het zo iets als met Bileam 't geval was, moet gij de één of ander uit Gods volk vloeken, en wordt nu deze wind gezonden om u tegen te houden?"

b. Zij informeren naar zijn vaderland. De één vraagt: Van waar komt gij? Een ander, die geen geduld had om op een antwoord te wachten, vroeg: Welk is uw land? Een derde vroeg met hetzelfde doel: Van welk volk zijt gij? Behoort gij tot de Chaldeërs, die om hun toverijen bekend stonden, of tot de Arabieren, om hun roofzucht berucht. Zij wensten te weten van welk land hij afkomstig was, opdat, wanneer zij de god van zijn land kenden, zij konden raden of hij iemand was, die hun enige vriendschap in deze storm zou kunnen bewijzen.

5. Als antwoord op deze ondervragingen geeft Jona een volledige bekentenis.

a. Waar zij hem naar zijn land vroegen, daar zegt hij hun, dat hij een Hebreër is, vers 9. Niet alleen geeft hij hun te kennen, dat hij een Israëliet is, maar hij zegt ook, dat hij de Israëlietische godsdienst belijdt, die zijn volk van hun vaderen ontvangen heeft. Hij is een Hebreër, en daarom te meer is hij beschaamd te moeten erkennen, dat hij overtreden heeft, want de zonden van de Hebreërs, die zoveel werk van hun godsdienst maken en zoveel voorrechten genieten, zijn groter dan de zonden van andere, en ook zeer veel zondiger.

b. Waar naar zijn beroep gevraagd wordt. Wat is uw werk? -daar geeft hij tot antwoord een verslag van zijn godsdienst, want die maakte zijn beroep uit die was zijn bezigheid, daarvan maakte hij zijn werkkring: Ik vrees de Heer, de God des Hemels. Hij is de God, die ik vereer de God, die ik aanbid, de God des Hemels aller schepselen Opperheer, die de zee en het droge gemaakt heeft en over beide heerschappij heeft. Hij was dus niet de bijzondere God van 't een of andere land, waarnaar zij informeerden, en ook niet als de goden, die zij, elk voor zich hadden aangeropen, maar de God van de gehele aarde, die, daar hij beide, het droge land en de zee gemaakt heeft, daar doet wat Hem behaagt en beide gebruikt naar Zijn welgevallen. Hiervan nu gewaagt hij, niet slechts om zichzelf te veroordelen ter oorzaak van zijn dwaasheid om uit de tegenwoordigheid van deze God te vluchten, maar ook met 't doel om deze zeelieden van hun veelgoden dienst af te brengen en ze te leiden tot de kennis van en de gehoorzaamheid aan de enigen levenden en waarachtige God. Als wij ons onder vreemden bevinden, behoren wij te doen wat wij kunnen om ze met God bekend te maken, door altijd, bij elke gelegenheid, bereid te zijn, onze betrekking tot Hem te erkennen en van onze verering voor Hem te getuigen.

c. Waar zij hem naar zijn misdaad vroegen, waarvoor hij vervolgd werd, daar bekent hij dat hij vlucht van des Heeren aangezicht, dat hij nu hier was en trachtte aan het doen van zijn plicht te ontkomen en dat de storm was gezonden om hem terug te halen. Wij hebben reden te denken,

dat hij hun dit met smart en schaamte vertelde God rechtvaardigend en zichzelf veroordelend, terwijl hij tevens de zeelieden mededeelde welk een groot God JHWH is, die zo'n boodschapper als deze storm was, een vluchtende dienstknecht kon nazenden.

6 Ons wordt gezegd welk een indruk dit op de zeelieden maakte: Die mannen vreesden met grote vreze, en terecht, want zij bemerkten

a. Dat God toornig was, die God, die de zee en het droge land gemaakt heeft. Deze storm komt uit de hand van een beledigd Rechter, en daarom moeten zij wel vrezen, dat het slecht met hen vergaan zal. Oordelen, die om een bepaalde zonde over iemand komen, hebben iets in zich, dat drukt en angstig maakt.

b. Dat God toornig was op iemand, die Hem vreesde en aanbad, omdat deze slechts eenmaal van zijn werk in een bijzonder geval wegliep, maakte dat hun de vrees voor zichzelf om 't hart sloeg. Als een profeet des Heeren voor een overtreding zo streng gestraft wordt, wat zal er dan van ons worden, die schuldig staan aan zovele, zulke grote en zware overtredingen? Indien de rechtvaardige dus nauwelijks zalig wordt, en voor een enkele ongehoorzaamheid zo hevig wordt achtervolgd, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen, 1 Petrus 4:17,18. Zij zeiden tot hem: Wat hebt gij dit gedaan! Als gij de God vreest, die de zee en het droge land gemaakt heeft waarom weert gij dan zo'n dwaas om te denken, dat gij van des Heeren aangezicht kond wegluchten? Welk een ongerijmd, onverklaarbaar handelen is dat nu geweest! Aldus werd hij berispt, het ging hem als Abraham, wiens gedrag door Abimelech werd gelaakt, Genesis 20:10. Als belijdende mensen verkeerd doen, moeten zij verwachten dat niet-belijders er hen attent op zullen maken. Wat hebt gij ons dit gedaan? (zo kan 't ook gelezen worden). Waarom hebt gij er ons in betrokken? Let er op: Zij, die opzettelijk een zonde begaan, weten niet hoe ver de kwade gevolgen er van wel kunnen reiken, noch welk kwaad er door gedaan kan worden.

Het is duidelijk, dat Jona de man is, om wiens wille dit kwaad hen treft maar deze ontdekking was niet voldoende, om deze storm tot zwijgen te brengen. Zij hadden de schuldige ontdekt, maar iets anders moest nog gedaan worden, want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger, vers 11, en in vers 13 lezen we: de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen. Als we ontdekken, dat de zonde de oorzaak van onze moeite is en haar niet verzaken, maken we het kwade nog erger. Daarom zetten ze hun verhoor voort.

1. Zij stelden Jona zelf voor de vraag, wat zij met hem moeten doen, vers 11 :Wat zullen wij u doen, opdat de zee stil worde van ons? Zij merken op, dat Jona een profeet des Heeren is en willen daarom niets doen, zelfs niet als het hem zelf betreft, zonder hem te raadplegen. Hij schijnt een schuldige te zijn, maar hij schijnt ook boetvaardig te zijn en daarom willen ze hem niet beledigen of hem ruw behandelen.

Merk op: Wij behoren met grote tederheid jegens zulken te handelen, die, aan hun schuld ontdekt, daarover zeer bekommerd zijn. Zij wilden hem niet in de zee werpen, als hij enig ander middel bedenken kan om het schip te redden. Of, misschien wilden ze aldus aantonen, hoe eenvoudig het geval was, dat er niets aan te doen was, dat hij overboord moest geworpen worden. Laat hij zijn eigen rechter zijn, zoals hij ook zijn eigen beschuldiger geweest was, en hij zelf zal erkennen, dat er niets anders voor hem opzit.

Merk op: Als de zonde een storm verwekt en over ons de tekenen van Gods ongenoegen gehaald heeft, dan hebben we toe te zien wat wij zouden kunnen doen, opdat de zee stil worde.

Wat zouden we dan kunnen doen? We moeten bidden en geloven als we in een storm zijn, en we moeten onderzoeken met welk doel hij gezonden werd, en dan zal hij bedaren. Maar wij moeten vooral overdenken wat met de zonde, die de storm verwekte, geschieden moet, die zonde moet ontdekt en berouwvol beleden worden, die moet verafschuwd, op zij gezet en verlaten worden. Wat heb ik er nog langer mee te doen? Kruisig haar, kruisig haar, want zij heeft dit kwaad voortgebracht.

II. Het vonnis, dat Jona zelf velt, luidt: Neemt mij op en werpt mij in de zee, vers 12. Hij wilde zelf niet in zee springen, maar hij stelde zich in hun handen om hem in zee te werpen en verzekerde hun, dat dan de zee stil zou worden. Hij stelde dit voor uit bezorgdheid voor de zeelieden, opdat deze niet om zijnentwil zouden lijden. Dat toch Uw hand tegen mij zij (zegt David, 1 Kronieken 21:17), die gezondigd heb, laat mij sterven voor mijn eigen zonde, maar laat de onschuldige daarvoor niet lijden. Dit is de taal van hen, die waarlijk berouw hebben en die ernstig begeren, dat niemand dan zij zelf voor hun zonden en dwaasheden ooit zullen boeten en die niet willen dat 't anderen om hunnentwil slecht zou gaan. Hij stelde het ook voor, omdat hij zich aan de wil van God wilde onderwerpen, die deze storm hem achterna zond, en daarom veroordeelde hij zichzelf om in zee geworpen te worden, omdat hij duidelijk zag, dat Gods vonnis ook zo luidde, opdat hij niet door de Heer tot eeuwige ellende mocht veroordeeld worden. Let op: Zij, die waarlijk klein gemaakt zijn bij 't zien van hun zonde, zullen zich blijmoedig aan Gods wil onderwerpen zelfs al moeten zij sterven. Als Jona ziet, dat dit de straf voor zijn overtreding is, neemt hij die straf aan, onderwerpt er zich aan en rechtvaardigt alzo God. Het hindert niet of het vlees tot verderf wordt, het doet er niet toe hoe het gedood wordt, als slechts de geest maar behouden mag worden in de dag des Heeren Jezus, 1 Corinthiers 5:5. De reden, die hij geeft, is: want ik weet, dat deze grote storm u om mijnentwil overkomt. Let er maar eens op, hoe bereid Jona is, de schuld geheel op zich te nemen, en al het verdriet, als gevolg van zijn zonde, ziet hij slechts op hen neerkomen, hij spreekt niet van zijn eigen smart. Het is alleenlijk om mij, die gezondigd heb, dat u deze storm overkomt, werpt mij daarom in de zee, want:

1. Ik verdien het. Ik heb gezondigd door van het aangezicht des Heeren weg te vluchten, en om mijnentwil is Hij toornig op u. Ik ben gewis onwaardig in die lucht te ademen, die om mijnentwil tot krachtige winden is geworden, en in dat schip te leven, dat om mijnentwil zo geslingerd geworden is. Werpt mij in de zee, de goederen achterna, die gijlieden om mijnentwil er in geworpen hebt. Verdrinken is nog te goed voor mij, deze eenvoudige dood is een nog te kleine straf voor zulk een veelvoudige overtreding.

2. Er is geen andere weg om de zee tot bedaren te brengen. Als ik het ben, die deze storm heb verwekt, dan zal 't niet helpen of ge de goederen al in zee werpt om haar stil te doen worden, neen, dan moet ge mij er in werpen. Als 't geweten ontwaakt en een storm zich verheft, dan zal niets het tot zwijgen kunnen brengen, dan het aflaten van de zonde, die de verstoring veroorzaakte. Niet een wegdoen van ons geld zal 't geweten bevredigen, neen, de Jona is het, die over boord moet worden geworpen. Jona is hierin een type van Christus, dat hij Zijn leven geeft tot een rantsoen voor velen, doch met dit belangrijk verschil, dat Jona de storm zelf verwekte, waarvoor hij zich zelf gaf om hem te doen bedaren, maar dat de storm, waarvoor Christus Zich gaf om die te stillen, door ons werd verwekt. Toch, evenals Jona zich overgaf om in een woedende zee geworpen te worden, opdat deze stil mocht worden, zo gaf onze Heer Jezus Zich, toen Hij stierf, opdat wij zouden leven.

III. De arme zeelieden deden wat zij konden om zich van de noodzakelijkheid, Jona in de zee te werpen, te ontheffen, maar alles tevergeefs, vers 13 :Zij roeiden om het schip weer te brengen aan het droge, opdat, als zij van Jona scheiden moesten, zij hem veilig aan land mochten brengen, doch zij konden niet. Al hun moeiten baatten niet, want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen, zodat zij in 't geheel het land niet konden genaken. Als zij somtijds meenden, dat zij hun doel hadden bereikt, werden zij weder snel zeewaarts gedreven. Hun schip bleef te zwaar belast, het uitwerpen van de goederen maakte het niet lichter, zolang als Jona er op bleef. Bovendien nog roeiden ze tegen de wind en het getij in, tegen de wind van Gods wraak en tegen het getij van Zijn raadsbesluiten. Het is vergeefs met God te twisten, vergeefs te denken ons zelf te kunnen redden op een andere manier de door onze zonden weg te werpen. 't Blijkt, dat deze zeelieden zeer afkerig waren, Jona's vonnis, dat hij zelf gevelde had, te voltrekken, hoewel zij toch wisten, dat deze storm hun om zijnentwil overkwam. Ze waren zo erg onwillig, gedeeltelijk uit vrees, bloedschuld op zich te laden, en gedeeltelijk ook uit een soort van medelijden, dat zij wel met de arme Jona moesten hebben, die goede man, die man, die in zo'n grote nood was, en die toch een ernstig man was. Let er op: Hoe nederiger en kleiner zondaars in hun eigen ogen zijn, en hoe meer ze zichzelf beoordelen en veroordelen, des te meer zullen ze medelijden, zowel bij God als bij de mensen vinden. Hoe meer Jona aandrong en zeide: Werp mij in de zee, zoveel onwilliger werden zij om het te doen.

IV. Toen zij het noodzakelijk achtten Jona in de zee te werpen, baden zij eerst tot God of de bloedschuld niet op hen mocht gelegd worden en zij niet aansprakelijk voor deze daad mochten gesteld worden, vers 14..Toen zij zagen, dat hun roeien vergeefs was, verlieten zij de riemen en begonnen te bidden: Toen riepen zij tot de Heere, tot JHWH, de levende en waarachtige God en niet meer tot de vele goden en Heeren, tot wie zij tevoren hadden geroepen, vers 5. Zij baden tot Israëls God, daar zij nu overtuigd waren door alles wat God met Jona deed en door al hetgeen deze hun verteld had, dat Hij een enig God is. Nadat zij besloten waren, Jona in de zee te werpen, tekenden zij eerst protest aan bij het hof in de hemel, dat zij deze handelwijze niet van harte volbrachten, dat het ook niet uit kwaadaardigheid geschiedde, en dat er ook geen sprake was van een zich wreken op hem, omdat die storm hun om zijnentwil overkwam. Neen, zijn God vergeve hem, zoals zij het hem deden. Doch zij werden gedwongen het te doen uit "se defendendo" -zelfverdediging, daar er geen ander middel was om hun leven te redden, en zij doen het als dienaren van de gerechtigheid, beide God en hijzelf hebben hem tot zo'n vreselijke dood veroordeeld. Daarom bieden zij de God, die Jona vreesde, een nederig verzoekschrift aan, opdat zij niet zouden vergaan om dezes mans ziel. Let op:

1. Welk een vrees zij hadden, zich de bloedschuld op de hals te halen van iemand, die God vreesde, Hem aanbad, met Hem verkeerde, zoals zij begrepen hadden, dat Jona deed, hoewel hij in een enkel geval gedwaald had. Het natuurlijk geweten moet wel een zeer groten schrik voor bloedschuld hebben en de mens tot ernstig gebed drijven, zoals David er toe werd gedreven om te smeken er van verlost te worden, Psalm 51:16. Hoor deze lieden hier: Och Heer, zo smeken zij, leg geen onschuldig bloed op ons Zij bidden nu even ernstig, om van het gevaar, zich te bezondigen, verlost te worden, als zij tevoren baden om bewaard te blijven voor het gevaar van om te komen. Voornamelijk geschiedde dit, omdat Jona hun geen gewoon persoon toescheen, hij scheen een goed man te zijn, een man Gods, een dienaar van de grote Schepper van hemel en aarde, en daarom vatten zelfs deze ruwe zeelieden een eerbied voor hem op, die hen deed beven bij de gedachte hem te moeten doden. Onschuldig bloed is kostbaar, maar 't bloed van heiligen van profeten is veel kostbaarder, en dat zaken zij tot hun schade ondervinden, die op de een of andere wijze zich deze bloedschuld op de hals halen. De zeelieden zagen, dat Jona door de goddelijke wrake werd achtervolgd, en toch konden zij niet

zonder afschrik er aan denken, de uitvoerders van zijn vonnis te zijn. Hoewel zijn God een twistzaak met hem heeft toch, zo denken zij: Onze hand zij niet aan hen, Genesis 37:27. De Israëlieten doodden in die tijd de profeten, omdat deze hun plicht deden, (Izebels vervolging, enige tijd tevoren, getuigt hiervan) en stelden hun leven niet op hoge prijs, deze zonde wordt verzwaaard door de tederheid van consciëntie, die deze heidenen aan de dag legden voor iemand, waarvan zij meenden, dat hij een profeet was, hoewel hij nu zijn plicht had trachten te ontvluchten.

2. Welk een vrees zij koesterden, Gods wrake op zich te halen, zij waren uitermate bezorgd Hem te vertoornen door Jona te doden, want Hij had gezegd: Raak Mijn gezalfde niet aan, en doe Mijn profeten geen kwaad, ge brengt uzelf in gevaar door dit te doen. "Heer", zeggen zij, "laat ons toch niet vergaan om dezès mans ziel. Geef ons toch moed om te handelen. Wij zien, dat we om moeten komen, als wij zijn leven sparen, och, laat ons niet omkomen, als wij hem zijn leven ontnemen." En hun pleidooi is goed: " Want Gij, Heere, hebt gedaan gelijk als het U heeft behaagd, Gij hebt ons verplicht het te doen. De wind, die hem vervolgde, het lot, dat hem aanwees, zij beide waren onder Uw leiding, die ook ons doen bestuurde, wij zijn slechts de instrumenten van de Voorzienigheid en het is zeer tegen onze wil, dat wij het moeten doen, maar wij hebben te zeggen: De wil des Heeren geschiede."

Merk op: Als we door de Voorzienigheid duidelijk geleid worden, dingen, tegen onze eigen neigingen in, te doen, die helemaal strijden met onze eigen plannen, zal het ons een voldoening zijn te kunnen zeggen: Gij, Heer, hebt gedaan, gelijk als het U heeft behaagd. En, als God doet wet Hem behaagt, behoren wij tevreden te zijn, al doet Hij niet wat ons behaagt.

V. Nadat zij door smeken de gevreesde bloedschuld hadden afgewend, gingen zij over tot de voltrekking van het vonnis, vers 15. Zij namen Jona op en wierpen hem in de zee. Zij wierpen hem uit hun schip, uit hun gezelschap, in de zee, een woedende zee, die riep: "Geef, geef, lever de verrader uit of verwacht geen vrede." We mogen nu wel denken aan de ontsteltenis en verbijstering, waarin Jona zich bevond, toen hij zag, dat alles gereed was om hem in de tegenwoordigheid van die God te brengen, die nu zijn Rechter zou zijn, voor Wiens aangezicht als zijn Heer en Meester hij vluchtende was. Let er op: Zij, die van God afwijken, weten niet welk een verderf zij tegemoet lopen. Wee hen, want zij zijn van Mij afgezworven. Als zonde de Jona is, die de storm verwekt, dan moet deze in de zee geworpen worden, wij moeten haar verlaten en haar doden, datgene verdrinken wat anders ons zal verdrinken in verwoesting en verderf. En als wij aldus door een ernstig berouw en bekering onze zonden in de zee werpen, om ze nooit weer terug te roepen of tot hen weder te keren dan zal God onze ongerechtigheden niet meer gedenken in Zijn genade en ze in de diepten van de zee werpen, Micha 7:19.

VI. Het in zee werpen van Jona maakte onmiddellijk een einde aan de storm. De zee heeft wat zij hebben wilde en is nu tevreden, zij staat stil van haar verbolgenheid. Dit is een voorbeeld van Gods almacht, Hij kan de storm plotseling in kalmte doen vergaan. En tevens van Zijn rechtvaardig bestuur, de smart duurt geen ogenblik langer dan nodig is om het doel te bereiken, is dit bereikt, dan wordt zij onmiddellijk weggenomen. Hij zal niet altijd twisten, niet langer dan tot wij ons onderwerpen en onze zaak opgeven. Als wij ons van onze zonden afwenden, zal Hij spoedig Zijn toorn inhouden.

VII. De zeelieden werden hierdoor nog meer in hun geloof gesterkt, dat Jona's God de enig ware God was, vers 16 :Dus vreesden de mannen de Heer met grote vreeze, kregen een diepe

eerbied voor Israëls God en besloten Hem alleen in 't vervolg aan te bidden, want daar is geen ander God, die alzo verderve en alzo verlossen kan. Toen zij Gods macht zagen in het opwekken en stillen van de storm, toen zij Zijn rechtvaardigheid opmerkten met betrekking tot Jona Zijn eigen dienstknecht, en zij Zijn goedheid jegens hen ondervonden als Hij hen van de rand des ondergangs redde, toen vreesden zij de Heer, Jeremia 5:22. Als een bewijs van hun vreze, slachtten zij Hem slachtoffer, toen zij weer voet aan land zetten in Israël, en voor het tegenwoordige beloofden zij al vast geloften, dat zij dit doen wilden uit dankbaarheid voor hun bevrijding en om verzoening te verkrijgen voor hun zonden. Of misschien ook hadden zij wat aan boord, waardoor zij God dadelijk al slachtoffer konden slachten. Of hier kan ook bedoeld worden dat zij geestelijke offeranden offerden, namelijk die van gebed en lof, waarin God meer behagen schept dan in de offeranden van os of stier, die hoornen en hoeven hebben. Zie Psalm 107:22 enz. Wij moeten geloften doen, niet slechts als wij om genade roepen, maar wat edeler is, als we genade ontvangen hebben, als mensen, die aan 't overdenken zijn wat zij zouden kunnen doen ter vergelding.

VIII. Het leven van Jona wordt tenslotte nog door een wonder gered en wij zullen weder van hem horen. In 't midden van Zijn oordeel gedenkt God Zijn genade. Jona zal meer verschrikt dan gekwetst worden, niet zo zeer voor zijn zonde gestraft, als wel tot zijn werk teruggevoerd worden. Hoewel hij vlucht van de tegenwoordigheid des Heeren en in Zijn wrekende handen schijnt te vallen, heeft God toch nog meer werk voor hem te doen en heeft daarom een grote vis beschikt om Jona in te slokken, vers 17. Onze Heiland noemt hem een walvis, Mattheus 12:40, een uit de grotere soorten van de walvissen met wijder keelgat dan de andere, in welks buik soms het dode lichaam van een man in wapenrusting is gevonden. Vooral dient gelet op de geschiedenis van de schepping, Genesis 1:21, God schiep de grote walvissen en de leviathan in de wateren om daarin te spelen, Psalm 104:26. Maar God vindt werk voor deze leviathan, heeft hem beschikt, heeft hem geteld (dit is de betekenis van 't woord) heeft hem aangewezen, Jona op te vangen en hem te bevrijden.

Merk op: God heeft heerschappij over alle schepselen en kan elk dienstbaar maken aan de plannen tot genade voor Zijn volk, zelfs de vissen van de zee, die de mens voor 't grootste gedeelte niet kent zelfs de walvissen, waarover de mens in 't geheel geen zeggenschap heeft. Deze vis werd beschikt, lag onder water dicht bij 't schip reeds klaar, opdat hij Jona mocht bewaren voor 't zinken tot de bodem en hem 't leven redden hoewel deze verdiende te sterven. Laat ons vast staan en zien het heil des Heeren, en Zijn macht bewonderen, dat Hij aldus een drenkeling kon redden, ook Zijn mededogen, waar Hij iemand aldus wilde redden, die van Hem weg vluchtte en die tegen Hem gezondigd had. De genade des Heeren bewaarde Jona voor ondergang. De vis slokte Jona in, niet om hem te verslinden, maar om hem te beschermen. Spijze gaat uit van de eter, want Jona was gezond en wel in het ingewand van de vis drie dagen en drie nachten, door de hitte van het dier werd hij niet verteerd, noch stikte hij uit gebrek aan lucht. Toegegeven moet worden, dat zo iets in de natuur niet plaats kon vinden, maar bij God, die ook heerschappij over de natuur heeft, is geen ding onmogelijk. Door deze wondervolle bewaring is Jona de aangewezen man om te zijn:

1. Een toonbeeld van goddelijke genade, ter aanmoediging derzulken, die gezondigd hebben en van God afgeweken zijn, om berouwvol terug te keren.

2 Een prediker, waarnaar geluisterd wordt in Nineve. Als het gerucht van dit wonder van zijn bevrijding Nineve bereikte zou het aan 't slagen van zijn zending bevorderlijk zijn.

3. Een schitterend type van Christus, die begraven werd en opstond naar de Schriften, 1 Corinthiers 15:4. Naar de Schriften, want gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de walvis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart van de aarde, Mattheus 12:40. Jona's begrafenis was een beeld van de begrafenis van Christus. God beschikte Jona's graf en ook dat van Christus, lang tevoren was het immers voorzegd, dat Hij bij de rijke in Zijn dood zou zijn, Jesaja 53:9. Jona's graf was een vreemd, een nieuw graf. Ook dat van Christus was nieuw, niemand was er ooit tevoren ingelegd. Jona was 't grootste gedeelte van drie dagen en drie nachten in het graf. Christus ook, doch beide met het doel om er weer uit te verrijzen, ten einde de leer van berouw en bekering aan de heidenwereld te brengen. Kom zie de plaats waar de Heer gelegen heeft.

HOOFDSTUK 2

1 En Jona bad tot den HEERE, zijn God, uit het ingewand van den vis.

2 En hij zeide: Ik riep uit mijn benauwdheid tot den HEERE, en Hij antwoordde mij; uit den buik des grafs schreide ik, en Gij hoordet mijn stem.

3 Want Gij hadt mij geworpen in de diepte, in het hart der zeeen, en de stroom omving mij; al Uw baren en Uw golven gingen over mij henen.

4 En ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik den tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen.

5 De wateren hadden mij omgeven tot de ziel toe, de afgrond omving mij; het wier was aan mijn hoofd gebonden.

6 Ik was nedergedaald tot de gronden der bergen; de grendelen der aarde waren om mij henen in eeuwigheid; maar Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd, o HEERE, mijn God!

7 Als mijn ziel in mij overstelpt was, dacht ik aan den HEERE, en mijn gebed kwam tot U, in den tempel Uwer heiligheid.

8 Die de valse ijdelheden onderhouden, verlaten hunlieder weldadigheid.

9 Maar ik zal U offeren met de stem der dankzegging; wat ik beloofd heb, zal ik betalen. Het heil is des HEEREN.

10 De HEERE nu sprak tot den vis; en hij spuwde Jona uit op het droge.

Wij zijn zover gekomen, dat Jona in het ingewand van de vis was. Terecht zouden we nu kunnen aannemen, dat wij niets meer omtrent hem vernemen zullen. Al vond hij de dood niet in de golven van de zee, dan moest hij toch sterven in de buik van allen walvis, "uit zijn mond gaan fakkelen, vurige vonken spatten er uit en zijn adem zoude kolen doen vlammen", Job 41:10, 12. Maar God voert Zijn volk uit het vuur en ook uit het water uit, Psalm 66:12 en zie, door Zijn macht, is Jona, de profeet, nog levend en horen wij weder van hem. In dit hoofdstuk zien we, dat hij tot God nadert, want wij treffen hem biddende aan, en in het volgende hoofdstuk horen de Ninevieten van hem, want hij predikt tegen hen. In zijn gebed beluisteren we

I. De grote benauwdheid en ook 't gevaar, waarin hij verkeerde, verzen 2, 3, 5-6.

II. De wanhoop, waaraan hij bijna ten prooi was vers 4.

III. De moed, die hij zichzelf in deze beklagenswaardige toestand, toesprak, vers 4, 7

IV. De verzekering van Gods gunst jegens hem, vers 6,7

V. De waarschuwing en de lering, die hij aan anderen geeft, vers 8.

VI. De lof en de roem, welke hij God van alles geeft, vers 9. In het laatste vers staat ons Jona's bevrijding uit de buik van de vis vermeld en tevens zijn behouden aankomst op het droge.

Jona 2:1-10

God en Zijn knecht Jona waren in toorn gescheiden, en die twist had Jona verwekt. Hij vluchtte uit zijn land, opdat hij zijn werk mocht ontlopen, maar wij hopen ze weder bij elkaar te zien en nu is het God, die de verzoening voorbereidt. Aan het einde van het vorige hoofdstuk zagen we, dat God in een weg van genade tot Jona wederkeerde, hem verlossende, dat hij in het verderf niet nederdaalde, verzoening gevonden hebbende, Job 33:24, in dit hoofdstuk zien we Jona lot God wederkeren langs de weg van zijn plicht. In het vorige kapittel werd hem verzocht, zijn God aan te roepen, maar daar staat niet vermeld of hij het wel deed, nu wordt hij er eindelijk toe gebracht. Merk nu hier op,

I. Wanneer hij bad, vers 1 :En Jona bad toen hij in verlegenheid zat, in het bewustzijn van schuld en onder de tekenen van Gods ongenoegen ter oorzaak van zijn zonde, toen bad hij. Let er op: Als wij in grote smart zijn, moeten wij bidden, dan hebben we reden om te bidden, dan hebben we iets om ermede tot de troon van de genade te gaan, dan is daar onze plaats, dan zullen we, indien ooit, geneigd zijn tot 't gebed, als 't hart vernederd, vertederd en ernstig gestemd is, dan verwacht God het ook: Als hun bange zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken, Hosea 5:15, en Mij ernstig zoeken. En hoewel we nu door onze zonden die smarten over ons brengen, zullen we toch evenals Jona aan de troon van de genade gehoor vinden en niet afgewezen worden, als wij nederig en berouwvol ons daartoe wenden. Toen bad hij toen hij zichzelf door een wonder behouden zag, toen de hoop op volkomen bevrijding zijn hart vervulde, daar hij in deze wonderbare uitredding een duidelijke aanwijzing zag, dat meerdere genade hem bewezen zou worden. Een geloof aan Gods welbehagen in ons, ondanks onze ongerechtigheden, geeft ons vrijmoedigheid tot Hem te gaan en opent tot gebed de lippen die door 't bewustzijn van schuld en de vreeze voor straf gesloten waren.

II. Waar hij bad-in het ingewand van de vis. Daar is geen plaats zo vreemd of men kan er bidden. Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen, 1 Timotheus 2:8. Waar God ons ook brengt, daar is altijd een weg open hemelwaarts, tenzij wij die zelf afsluiten. "Undique ad coelos tantundem est viae" -Van alle zijden is een even toegankelijke weg naar de hemel. Hij, die door 't geloof zijn hart Christus ter woning gegeven heeft, draagt overal zijn altaar, dat de gave heiligt, met zich mee en is zelf een levende tempel. Jona was hier in gevangenschap, de buik van de vis was zijn gevangenis. Een benauwde en donkere kerker was 't, toch had hij daar vrijheid om tot God te naderen en wandelde vrijelijk in gemeenschap met Hem. De mensen kunnen ons uit hun gemeenschap storten, maar ons van Gods nabijheid te beroven vermogen zij niet. Jona was nu op de bodem van de zee, toch roept hij uit de diepten tot God, zoals Paulus en Silas in de gevangenis baden, toen zij in de stok zaten.

III. Tot wie hij bad-tot de Heer zijn God Hij was weggevlucht van God, maar nu ziet hij de dwaasheid er van in en keert tot Hem weder. Door het gebed nadert hij dicht tot die God, van Wie hij afgeweken was, en wordt met zijn hart borg, om tot Hem te genaken. In 't gebed slaat hij zijn oog tot Hem op, niet slechts als de Heer, maar als zijn God, een God, die een verbond met hem gemaakt heeft, want, dank zij God verbreekt elke overtreding het verbond nog met. Dit geeft zelfs aan ontrouw geworden kinderen moed om terug te keren, Jeremia 3:22. Keert weder, gij afkerige kinderen, Ik zal uw afkeringen genezen. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de Heer onze God

IV. Wat zijn gebed was. Hij herinnerde zich later de inhoud en vermeldde die. Hij overpeinst de werkingen van zijn hart jegens God, toen hij in die grote nood en dat gevaar was, en ook

vermeldt hij de strijd tussen geloof en verstand, tussen hoop en vrees, die in zijn binnenste gestreden werd.

1. Hij overdenkt de ernst van zijn gebed en Gods bereidwilligheid tot horen en verhoren, vers 2 :Hij zei, Ik riep uit mijn benauwdheid tot de Heer. Let er op: Menigeen, die nooit bad en nooit zelfs een gebed lispelde, zolang hij in voorspoed was, is door zijn benauwdheid tot 't gebed gedreven, ja zelfs gebracht tot een roepen, en voor dit doel worden dan ook benauwdheden gezonden, en als dit doel niet bereikt wordt, zo zijn ze er tevergeefs geweest. Zij leggen toorn op. die niet roepen als God ze gebonden heeft, Job 36:13. Uit de buik van het graf schreide ik. De vis mocht wel een graf genoemd worden, en daar hij voor Jona een gevangenis was, waarin deze door zijn ongehoorzaamheid gekomen was en waarin hij onder de wrake Gods lag, kan deze plaats wel genoemd worden de buik van de hel. Hierin werd deze man geworpen, en toch riep hij hieruit tot God en niet tevergeefs. God hoorde hem, hoorde zijn stem, de stem van zijn benauwdheid, de stem van zijn smeking. Daar is een hel, doch niet in deze wereld, waar alle hoop, dat God naar 't roepen luisteren zal, totaal opgegeven moet worden, maar uit de buik, van welke hel ook in deze wereld, kunnen wij tot God roepen. Toen Christus evenals Jona drie dagen en drie nachten in het graf lag, hoewel Hij niet bad, wat Jona wel deed, riep zelfs Zijn liggen daar tot God voor arme zondaren, en dat geroep werd gehoord.

2. Hij overdenkt de zeer beklagenswaardige toestand, waarin hij verkeerde, toen hij in de buik van het graf was. Hij was bij volle kennis toen hij daar neerleg en maakte ook bijzondere opmerkingen daarover.

Merk op: Als wij van onze verdrietelijkheden profijt zullen trekken, dan moeten we er ook terdege acht op slaan en de hand Gods daarin opmerken. Jona merkt hier op:

a. Hoe diep hij geworpen werd, vers 3. Gij had mij in de diepte geworpen. De zeelieden wierpen hem daarin. maar hij ziet hen voorbij en merkt slechts Gods hand op, die hem neerwierp. In welke diepten we ook geworpen worden, het is God, die ons er in stort, en Hij is het, die nadat hij ons gedood heeft, macht heeft ons in de hel te werpen. Hij werd in het hart van de zeeën geworpen, en hieraan ontleent Christus die Hebreeuwse zin, die Hij toepast op Zijn eigen liggen in het hart van de aarde gedurende dezelfde tijd. Want hij, die dood in het graf is gelegd, hoe ondiep dit ook wezen mag, is even ver van het land van de levenden verwijderd als wanneer men zijn graf in 't hart van de aarde had gesteld.

b. Hoe vreselijk hij ingesloten zat. De stroom omving mij. De wateren van de zee omringden hem aan alle zijden, overal vloed. Gods geliefden en dienaars worden dikwijls omgeven door stromen van verdriet, door moeiten, die zo overstelpend en hevig zijn, dat ze alles voor zich neerwerpen en die voortdurend op hen aanlopen, zoals de wateren van een rivier in gestadige opvolging, de ene moeite het andere verdriet reeds meeslepend, zoals de boodschappers, die Job die vreselijke tijdingen brachten. Zij worden er aan alle zijden door omgeven, zoals de kerk klaagt, Klaagliederen 3:7 :Hij heeft mij ommuurd, dat ik er niet kan uitgaan, en ook geen weg zie, waarlangs ik zou kunnen ontvliden. Al uw baren en uw golven gingen over mij henen,

Merk op: Hij noemt ze Gods baren en Zijn golven, niet slechts, omdat Hij ze maakte (de zee is van Hem, want Hij heeft ze gemaakt) en omdat Hij ze bestuurd (want zelfs de wind en de zee zijn Hem gehoorzaam), maar omdat Hij ze nu tegen Jona opzet, hun macht beperkt en haar beveelt Jona te bedroeven en te verschrikken, doch haar niet toelaat hem 't leven te benemen. Deze woorden zijn woordelijk door Jona aangehaald uit Psalm 42:8, hoewel de vertaling een

weinig verschilt, waar Davids klacht in 't oorspronkelijke precies verbatim, woord voor woord, eender luidt als die van Jona: Al uw baren en uw golven gingen over mij henen. Wat David figuurlijk, overdrachtelijk sprak, past Jona op zichzelf toe als letterlijk vervuld. Voor het verzoenen van onszelf met onze bezoeken is het goed, voorafgaande gevallen na te gaan, opdat we tot de erkenning komen, dat ons geen verzoeking heeft bevangen dan menselijke, 1 Corinthiers 10:13. Als er ooit van een op zichzelf staand geval sprake is, dan is het wel dat van Jona, en toch ontdekt hij, dat zelfs de man naar Gods hart dezelfde klacht, dat Gods baren en golven over hem gingen, geuit heeft. Als God volbrengt wat over ons bescheiden is, zullen we bevinden, dat er diergelijke dingen vele bij Hem zijn, Job 23:14, dat zelfs onze lijdensweg geen onbetreden baan is en dat God met ons niet anders handelt dan naar het recht degenen, die Zijn naam beminnen, Psalm 119:132. En daarom is het goed gebruik te maken van de klachten en gebeden, waarvan de heiligen, die voor ons geweest zijn zich in gelijke gevallen bediend hebben. Zo kunnen deze ons leren, hoe we ons tot God moeten richten, als we in moeiten zijn. Hoe goed is het in de Schrift thuis te zijn! Toen Jona geen gebruik van zijn Bijbel kon maken, hielp zijn geheugen hem uit de Schrift een zeer geschikt voorbeeld van zijn geval te vinden: Al uw baren en uw golven gingen over mij heen. Vers 5 heeft dezelfde betekenis: De wateren hadden mij omgeven tot de ziel toe, zij bedreigden mijn leven, dat hierdoor in onmiddellijk gevaar gebracht werd, of zij maakten een indruk op mijn ziel, hij beschouwde ze als de tekenen van Gods ongenoegen en merkte die op, want de verschrikkingen Gods rustten zich tegen hem, Job 6:4. Dit raakte zijn ziel en bracht die in verwarring. En dit is ook weer aan Davids klacht ontleend, Psalm 69:2. De wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Als er van buiten strijd is, is het geen wonder, dat er van binnen vreze is. Toen Jona in de buik van de vis zat, omvingen hem de afgronden, zodat, al zou hij uit zijn gevangenis ontkomen, hij toch onvermijdelijk zijn graf in de golven moest vinden. Hij voelt het wier (dat de vis met het water naar binnen gezogen had) aan zijn hoofd gebonden, zodat hem geen weg meer openblijft zichzelf te helpen, en hij ook geen hoop voeden kan, dat iemand anders tot zijn hulp komen zal. Aldus wordt Gods volk soms in verwarring en verlegenheid gebracht, opdat het zou leren niet op zichzelf te vertrouwen, maar op God die de doden opwekt, 2 Corinthiers 1:8, 9.

c. Hoe goed verzekerd hij zat: Hij was nedergedaald tot de gronden van de bergen, tot de rotsen in de zee, waarop de heuvels en voorgebergten aan de zee kant gegrondvest schijnen te zijn. Hij lag tussen deze in, neen, hij lag er zelfs onder, de grendelen van de aarde waren om hem henen, zo dicht om hem, dat zij waarschijnlijk in eeuwigheid om hem zouden blijven. De aarde was zo toegesloten, zo gegrendeld voor hem, dat hij alle hoop van er ooit weer binnen te komen moest laten varen. Zo hulpeloos, zo hopeloos zat Jona nu daar. De hele schepping voert strijd tegen dezulken, met wie God een twistzaak heeft.

3. Hij overdenkt, tot welke sombere en zwartgallige conclusie hij kwam, maar ook hoe 't licht weer doorbrak, vers 4 en 7.

A. Hij begon tot wanhoop te vervallen, zichzelf verloren te noemen en tot niets meer in staat te achten. Als de wateren hem omgaven tot de ziel toe, is het geen wonder, dat zijn ziel in hem overstelpt was, dat hij zeer terneergeslagen was, zodat er geen vreugde of verwachting in hem overbleef. Zijn moed ontzonk hem, en hij beschouwde zichzelf een verloren man. Toen zei ik: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen, en de vrees hierover was 't juist, die zijn ziel in hem overstelpte. Hij meende, dat God hem geheel verlaten had nooit meer in genade tot hem zou wederkeren of hem ook maar enig teken van gunst zoude betonen. Hij kende geen voorbeeld, waarin ooit iemand uit de buik van een vis was gered. Al had hij aan Job op de mestvaalt aan Jozef in de put of aan David in de spelonk gedacht, dan stonden de gevallen toch nog niet

gelijk. Anders dan door een wonder kon er geen redding komen. En wat reden had hij te verwachten, dat hem uit genade een wonder zou geschieden, hem, die nu tot een voorbeeld van rechtvaardigheid werd gesteld? Zijn eigen geweten zei hem dat hij gezondigd had door van het aangezicht des Heeren te vluchten, en dat Hij hem daarom met recht van Zijn aangezicht kon wegdoen, en als teken hiervan Zijn Heilige Geest van hem nemen om nooit meer bij hem te wonen. Welke hoop op bevrijding uit een moeilijkheid kon hij koesteren, als hij zich die door zijn eigen weg en handelingen op de hals gehaald had, Jeremia 4:18.

Merk op: Jona kan 't vreselijke van zijn toestand niet beter uitdrukken dan door te zeggen: Ik ben uitgestoten van voor uw ogen. Zij en zij alleen, zijn ellendig, die God van voor Zijn ogen heeft uitgestoten, die Hij niet langer wil kennen en aan wie Hij geen gunst meer wil bewijzen. Wat anders is de ellende van de verdoemden in de hel, dan dat zij van voor Gods ogen zijn uitgestoten? Want wat anders is de hemelse zaligheid dan God te zien en het daaruit voortvloeiend genot te smaken? Soms kan de toestand van Gods volk hier op aarde zodanig zijn, dat zij denken, dat zij van Gods tegenwoordigheid geheel verstoten zijn, zodat zij Hem niet meer zien en Hij ook op hen geen acht slaat. Jacob en Israël zeiden: Mijn weg is voor de Heer verborgen, en mijn recht gaat van mijn God voorbij, Jesaja 40:27. Sion zeide: De Heer heeft mij verlaten, en de Heere heeft mij vergeten, Jesaja 40:14. Doch dit is slechts een onderstelling van het ongeloof, want God heeft Zijn volk, dat Hij tevoren gekend heeft, niet verstoten, Romeinen 11:2.

B. Toch herstelt hij zich van zijn wanhoop met enige troostgevende uitzichten op bevrijding. 't Geloof weerlegt en weerspreekt de vermoedens, uit vrees en ongeloof geboren. Hier werd een hevige strijd gestreden tussen verstand en geloof, doch 't geloof sprak 't laatste woord en triomfeerde. In tijden van beproeving zal de uitkomst tenslotte goed zijn, mits ons geloof niet bezwijkt, daarom ook bad Christus voor Petrus, dat zijn geloof standvastig mocht blijven, Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophouden, Lukas 22:32. David zou vergaan zijn, als hij niet geloofd had, Psalm 27:13. 't Geloof in Jona zeide: Nochtans zal ik de Tempel van Uw heiligheid weer aanschouwen. Hoewel hij dus in verwarring was, zo was hij toch niet in wanhoop, in de diepte van de zee bezat hij deze hoop als een anker van de ziel, hetwelk zeker en vast is, Hebreeën 6:19. Dat hij nochtans de tempel van Gods heiligheid weer aanschouwen zal, is de hoop, waarmee hij zichzelf troost.

a. Hij zal leven, zal weer opzien naar de hemel, het licht van de zon aanschouwen, hoewel hij nu in volkomen duisternis geworpen schijnt te zijn. Dus heeft hij tegen hoop op hoop geloofd, Romeinen 4:18.

b. Hij zal leven en God loven. Een rechtvaardige verlangt voor geen ander doel te leven, Psalm 1-19:175. Hij zal met God weder gemeenschap hebben in heilige verrichtingen. Hij zal de heiligen tempel aanschouwen, er naar opgaan, om daar te onderzoeken en om daar de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen. Toen Hiskia vroeg om van de zekerheid van zijn beterschap overtuigd te mogen worden, vroeg hij: Welk zal het teken zijn, dat ik naar het huis des Heeren zal opgaan, Jesaja 38:22 alsof dit het enige was, waarom hij genezen wenste te worden. Jona hoopt hier ook, de tempel van de heiligheid weer te aanschouwen. Met genoegen had hij die reeds menigmaal aanschouwd, hij was verblijd geweest, als hij opgeroepen werd op te gaan naar het huis des Heeren. De herinnering hieraan was zijn troost, als hij gelegenheid gehad had, was hij in de tempel van de heiligheid te vinden geweest. Doch nu kon hij er niet eens naar opzien. In de buik van de vis kon hij niet eens de richting van zijn ligging bepalen, maar hij hoopt spoedig hem weer te kunnen aanschouwen en ook er weer binnen te kunnen

gaan. Let er op, hoe bescheiden Jona zich uitdrukt. Als iemand, die schuld bewust is en zich onwaardig voelt, durft hij niet zoals een David spreken van een wonen in Gods huis. Hij weet, dat hij niet meer waardig is, een zoon genaamd te worden, doch hij hoopt dat het hem moge veroorloofd worden, het te aanschouwen. Hij noemt het de tempel van de heiligheid, want in zijn oog was heiligheid de schoonheid er van en daarom beminde hij het en verlangde er naar. De tempel was een type van de hemel, en hij belooft zichzelf, daar hij nu een omzwevende gevangene is, dat hij nooit zou losgelaten worden, maar in de kuil sterven, Jesaja 51:14, dat hij evenwel de hemelse tempel zal aanschouwen en er veilig heen gebracht zal worden. Al zou hij in de buik van de vis sterven op de bodem van de zee, toch hoopt hij, zal vandaar uit zijn ziel door engelen in Abrahams schoot gedragen worden. Nu kunnen deze woorden ook opgevat worden in de zin van de gelofte, die Jona aflegde toen hij in benauwdheid was, en in vers 9 spreekt hij van het betalen van wat hij beloofd heeft. Zijn gelofte is, dat, indien God hem bevrijdt, hij Hem zal loven in de poorten van de dochter van Sion, Psalm 9:15. De zonde, waarvoor God hem achterhaalde, was dat hij vluchtende was van het aangezicht des Heeren. Nu is hij overtuigd van de dwaasheid van zijn zonde en belooft niet slechts, dat hij nooit weer op Tarsis zijn blik zal slaan, maar dat hij weer naar de tempel heen zien zal en van kracht tot kracht wenst voort te gaan, tot hij voor God daar verschijnen zal. En zo zien we, dat geloof en hoop zijn troost waren in zijn wanhopiger hopelozen toestand. Hierbij voegt hij een gebed tot God, vers 7. Als mijn ziel in mij overstelpt was, toen dacht ik aan de Heer, nam ik mijn toevlucht tot Hem, die sterkte geeft. Hij bedacht hoedanig God is, hoe na Hij is bij dezulken, die door moeite of verdriet zeer ver wegge worpen schijnen te zijn, hoe genadig Hij is voor hen, die door zonde zichzelf van Hem zeer ver verwijderd schijnen te hebben. Hij gedacht wat Hij voor hem gedaan had, en ook voor anderen, wat Hij kon doen, wat Hij beloofd had te doen, en dit alles nu bewaarde hem voor wanhoop Hij herinnerde God, dat hij Hem aangeroepen had: Mijn gebed kwam tot U, ik zond het tot U op en verwachtte verhooring ervan.

Merk op: Onze smarten moeten ons bewegen aan God te gedenken en ons tot gebed drijven. Als onze zielen overstelpt zijn, zo zullen wij aan God denken en ons gebed tot Hem opzenden, al is dit dan ook slechts een vrome verzuchting. Als wij Zijn naam gedenken, moeten we ook Zijn naam aanroepen.

4. Hij overdacht de gunste Gods jegens hem als hij aldus in zijn groten nood God zocht en op Hem vertrouwde.

a. Hij nam zijn gebed genadig aan en verleende hem toegang en gehoor, vers 7. Mijn gebed, dat tot Hem opgezonden werd, kwam tot Hem, zelfs tot de tempel van Zijn heiligheid. Het werd in de hoogste hemelen gehoord, hoewel het in de diepste diepten werd gebeden.

b. Hij wrocht op een wondervolle wijze bevrijding, en toen Jona in 't diepst van zijn ellende zat, gaf Hij hem er de volle verzekerdheid van, vers 6. Maar Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd, o Heer, mijn God! Sommigen menen, dat hij deze woorden sprak, nadat hij op het droge uitgespuwd was, en dan is het de taal van de dankbaarheid en stelt hij het tegenover de grote moeilijkheid van zijn geval, opdat Gods macht in zijn bevrijding zoveel schoner mocht uitkomen. De grendels van de aarde waren om mij heen, en toch hebt Gij mijn leven uit het verderf opgevoerd, uit de handbomen van het graf. Nu kunnen we ook veronderstellen en dit doen we gereeder, dat hij nog in de buik van de vis was, en dan is het de taal van zijn geloof. "Gij hebt mij hier in 't leven behouden, hier in de kuil, en daarom kunt Gij en wilt Gij mijn leven uit de kuil oproeren", en hij spreekt er van met een verzekerdheid, alsof het reeds gebeurd was: Gij hebt mijn leven opgevoerd. Hoewel hij geen directe belofte heeft van zijn

bevrijding, heeft hij een onderpand er van, en hierop vertrouwt hij. Hij heeft zijn leven niet verloren, en daarom gelooft hij, dat zijn leven uit het verderf opgevoerd zal worden, en in deze verzekering richt hij zich tot God: Gij hebt het gedaan, o Heer, mijn God! Gij zijt de Heer, en daarom kunt Gij het voor mij doen, Gij zijt Mijn God en daarom wilt Gij het doen.

Merk op: Als de Heer onze God is, zal Hij voor ons zijn de Opstanding en het Leven, zal Hij ons leven van het verderf, van de macht van het graf verlossen.

5. Hij waarschuwt anderen en onderricht ze door hen te vermanen, dicht bij God te blijven, vers 8. Die de valse ijdelheden onderhouden verlaten hun weldadigheid, dat wil zeggen:

a. Zij, die andere goden aanbidden, zoals de heidense zeelieden deden, en die aanroepen en troost en uitkomst er van verwachten, verlaten hun weldadigheid. Zij staan zichzelf in 't licht, zij keren hun geluk de rug toe en verlaten geheel en al de weg, waarop zij het goede zouden zien. Let er op, dat afgoden valse ijdelheden zijn, en zij, die hun de eer bewijzen, welke God alleen toekomt, handelen even goed in strijd met hun belangen als tegenstrijdig met hun plicht.

b. Zij, die hun eigen ingevingen volgen, zoals Jona zelf ook gedaan had, toen hij van des Heeren aangezicht vluchtte om naar Tarsis te gaan, verlaten hun weldadigheid, die weldadigheid, die zij in God konden vinden en die ze zich konden toeëigenen, daar ze door het verbond er recht op hadden en hun aanspraak er op konden doen gelden, als zij slechts bij God wilden blijven en hun taak volbrengen. Zij, die naar elders gaan om God te ontvluchten, evenals Jona deed- die menen het voor zichzelf beter te maken, als zij Zijn dienst vaarwel zeggen, evenals Jona deed-en die arme zondaars Zijn weldadigheid benijden en wijzer menen te zijn dan Hij door te beoordelen aan wie profeten moeten worden gezonden en aan welke volken niet, zoals Jona deed-die onderhouden valse ijdelheden, worden meegesleept door dwaze inbeeldingen zonder grond, zij verlaten, evenals hij, hun weldadigheid en geen goed kan daaruit voortspruiten. Let er op: Wie zijn plicht verlaat, verlaat zijn weldadigheid, wie van zijn werk wegloopt, zijn standplaats verlaat, ontgaat ook de zegen er van.

6. Hij doet plechtig de gelofte, dat, als God hem bevrijden zal, hij die God, die hem uitredde, prijzen zal, vers 9. Hij sluit een verbond met God, hetwelk inhield

a. Dat hij Hem zal eren met het offer van de dankzegging, en God heeft gezegd, ter aanmoediging van hen, die alzo doen, dat zij Hem verheerlijken doordank te offeren. Wie dankoffert, die zal Hem eren, Psalm 25:23. In overeenstemming met de wet van Mozes wil hij een lofoffer, Psalm 107:22, brengen, en in overeenstemming met de wet van de natuur wil hij dat aanbieden met de stem van de dankzegging. Liefde tot God en een hart vol dankbaarheid aan de Heere zijn het leven en de ziel van deze handeling. Zonder liefde en dankbaarheid zal noch de offerande noch de stem van de dankzegging iets baten. Toentertijd moest op goddelijk bestel iemands erkentelijkheid door een offerande worden uitgedrukt waarbij de offeraar het geslachte dier niet God aanbood in plaats van zichzelf, maar als teken van dankbaarheid. Nu moet zij uitgedrukt worden door de stem van de dankzegging. (De mensen die offeren, zullen de kalveren kussen, Hosea 13:door de vrucht van de lippen, Hebreëen 13:15, die zullen de liefelijkheden Gods verkondigen en bezingen. Dit nu belooft Jona hier, opdat hij met het offer van de dankzegging de goedertierenheden des Heeren vermeldde, Jesaja 63:7, Zijn Naam ter ere en tot aanmoediging van anderen.

b. Dat hij Hem eren zal door zijn geloften, die hij in de buik van de vis heeft afgelegd, volkomen te betalen. Sommigen menen, dat hij beloofde een of ander liefdadig werk te zullen volbrengen, of dat hij een soortgelijke belofte aflegde als Jakob had gedaan: Van alles, wat Gij mij geven zalf, zal ik U voorzeker de tienden geven, Genesis 28:22. 't Ligt meer voor de hand, dat hij beloofde, dat als God hem wilde uitredder, hij bereid zou zijn te gaan waar het Gode zou behagen hem henen te zenden, al ware het ook naar Nineve. Als wij in grote smart zijn, omdat wij onze plicht verlaten hebben, is de tijd voor de belofte daar, dat wij niet meer van die afwijken, maar hem ijverig vervullen zullen. Of, misschien ook is de offerande van de dankzegging de zaak, die hij beloofde en die wil hij betalen, zoals David Psalm 116:17-19.

7. Hij besluit met een erkenning van God als de Heiland Zijns volks: Het heil is des Heeren, Uw zegen is over Uw volk Psalm 3:9. Die God is onze zaligheid, Psalm 68:20. Hij alleen kan uitredding geven, en Hij kan dit doen al is het gevaar en de nood ook nog zo groot Hij heeft redding beloofd aan Zijn volk, dat op Hem vertrouwt. Alle uitredningen van Zijn kerk h 't algemeen en van de geheiligden in 't bijzonder zijn 't werk van Zijn handen. Hij is de behouder van de gelovigen, 1 Timotheus 4:10. Het heil is nog steeds en is altijd des Heeren geweest. Van Hem alleen kan het verwacht worden, en op Hem moeten we daarvoor vertrouwen. Jona's ondervinding zal anderen aanmoedigen alle eeuwen door, om op God te bebouwen als de God van het Heil. Allen die dit verhaal lezen, zullen met verzekerdheid en met bewondering zeggen, dat het heil des Heeren is, en dat allen die Hem toebehoren, dat zeker verkrijgen zullen.

HOOFDSTUK 3

1 En het woord des HEEREN geschiedde ten anderen male tot Jona, zeggende:

2 Maak u op, ga naar de grote stad Nineve; en predik tegen haar de prediking, die Ik tot u spreek.

3 Toen maakte zich Jona op, en ging naar Nineve, naar het woord des HEEREN. Nineve nu was een grote stad Gods, van drie dagreizen.

4 En Jona begon in de stad te gaan, een dagreis; en hij predikte, en zeide: Nog veertig dagen, dan zal Nineve worden omgekeerd.

5 En de lieden van Nineve geloofden aan God; en zij riepen een vasten uit, en bekleedden zich met zakken, van hun grootste af tot hun kleinste toe.

6 Want dit woord geraakte tot den koning van Nineve, en hij stond op van zijn troon, en deed zijn heerlijk overkleed van zich; en hij bedekte zich met een zak, en zat neder in de as.

7 En hij liet uitroepen, en men sprak te Nineve, uit bevel des konings en zijner groten, zeggende: Laat mens noch beest, rund noch schaap, iets smaken, laat ze niet weiden, noch water drinken.

8 Maar mens en beest zullen met zakken bedekt zijn, en zullen sterk tot God roepen; en zij zullen zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg, en van het geweld, dat in hun handen is.

9 Wie weet, God mocht Zich wenden, en berouw hebben; en Hij mocht Zich wenden van de hittigheid Zijns toorns, dat wij niet vergingen!

10 En God zag hun werken, dat zij zich bekeerden van hun bozen weg; en het berouwde God over het kwaad, dat Hij gesproken had hun te zullen doen, en Hij deed het niet.

Hierin lezen we Jona's bevrijding uit zijn gevangenschap en uit de klauwen van de dood-zijn terugkeer, hoewel niet tot het leven, want hij was niet dood in de buik van de vis maar toch tot het land van de levenden, want hij scheen er niet meer in te zijn-zijn opstanding, hoewel niet uit de doden, maar toch uit het graf, want zekerlijk, nooit is iemand levend begraven geweest, zoals Jona het was in de buik van de vis. Zijn invrijheidstelling kan worden beschouwd,

1. Als een voorbeeld van Gods macht over alle schepselen. God sprak tot de vis, gelastte hem Jona weer te geven, zoals Hij hem tevoren gelast had hem op te nemen. God spreekt tot andere schepselen en het geschiedt, zij allen zijn Zijn gediensstige knechten. Maar tot de mens spreekt Hij eens, ja zelfs tweemaal en hij merkt het niet op, slaat er geen acht op, is doof voor wat Hij zegt.

Merk op: God heeft alle schepselen onder Zijn heerschappij, gebruikt ze waarvoor het Hem behaagt en dient met hen Zijn eigen oogmerken.

2. Als een voorbeeld van Gods genade aan een arme boeteling, die in zijn grote nood zich tot Hem in gebed begeeft. Jona had gezondigd, had dwaas gehandeld, zijn afdwalingen leidden hem niet tot verbetering, en uit zijn later gedrag blijkt, dat zijn dwaasheid nog niet geheel in hem was uitgeroeid, ook nog niet door de roede van deze kastijding. En toch, op zijn gebed en op zijn vernedering voor God, wordt hier een wonder in de natuur gewrocht voor zijn bevrijding, om te kennen te geven, wat een wonder van genade, van vrije genade God openbaart in het weer aannemen en in het behoeden van zondaren, die zich weder tot Hem wenden. Toen hij tot God kwam om genade, bewees God hem die en twistte niet eeuwig met hem.

3. Als type en afbeelding van Christus' opstanding. Hij stierf en werd begraven om de storm te doen bedaren, door onze zonden verwekt. Hij lag in het graf, evenals Jona, drie dagen en drie nachten, om onze schuld was Hij een gevangene, maar op de derde dag kwam Hij uit het graf, evenals Jona, om door Zijn dienaren bekering en vergeving van zonden te laten prediken, een boodschap, die zij zelfs aan de Heidenen hadden te brengen. En aldus werd een ander schriftwoord vervuld: Hij zal ons na twee dagen levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen verrijzen, Hosea 6:2. De aarde beefde, alsof zij vol was van haar last. zoals 't de vis ging met Jona.

In dit hoofdstuk staat:

I. Dat Jona opnieuw wordt uitgezonden en dat hem ten tweede male gelast wordt, naar Ninevé te gaan en daar te prediken, vers 1,2.

II. Dat Jona zijn boodschap getrouw overbrengt aan Ninevé, waarbij het bedreigd werd met een spoedig te verwachten verwoesting, vers 3,4.

III. Dat de Ninevieten berouw hadden, zich vernederden en zich bekeerden, vers 5-9.

IV. Dat God genadiglijk het over hen gevelde vonnis herriep en de bedreigden ondergang niet bracht, vers 10.

Jona 3:1-10

Hier treffen we een nog sprekender bewijs van de verzoening tussen God en Jona aan en zien, dat het een volkomen verzoening betekende, hoewel de twistzaak ernstig geweest was.

I. Jona wordt opnieuw uitgezonden, en hij gehoorzaamt dadelijk.

1. Hieruit blijkt, dat God met Jona geheel verzoend was, daar Hij hem weder in Zijn dienst gebruikt. De boodschap, hem opnieuw opgedragen, was een bewijs van vergeving voor zijn vroegere ongehoorzaamheid. Onder de mensen geldt het, dat het geven van een opdracht aan een schuldig bevonden misdadiger gelijk staat met een vrijspraak, en dit terecht, zo nu was het ook met Jona. Het woord des Heeren geschiedde ten anderen maal tot Jona, vers 1, want,

a. Jona moest beproefd worden, of hij inderdaad over zijn vorige ongehoorzaamheid berouw had of niet, en of hij profijt getrokken had, beide uit zijn vreemde straf en uit zijn ongewone bevrijding. Hij had zijn werken zijn plicht verlaten en was daarvoor in gevangenschap geweest, had het oordeel des doods in zichzelf, maar op zijn schulderkennis had God hem bevrijd, had hem niet doen sterven, maar hem zijn vrijheid hergeven. Hij is bevrijd om zijn goed gedrag, en hij moet weer op de proef gesteld worden, of hij Godswil opvolgen wil of zijn eigen. Nadat hij in de zee was geworpen en er weer uit bevrijd, komt God en vraagt hem: "Wilt gij nu naar Ninevé gaan Jona? Want wanneer God oordeelt, dan overwint Hij, Hij zal Zijn doel bereiken, Hij zal het ongehoorzame, weerspinnige kind tenslotte aan Zijn voeten brengen.

Merk op: Als God ons bedroefd heeft, en ons uit onze droefenis weer bevrijdt, moeten wij naar Zijn stem horen, die tot ons zegt: Keert weer tot de arbeid, die gij tevoren verwaarloosde en waartoe gij door deze maatregelen weder geroepen wordt. God zeide nu inderdaad tot Jona, wat Christus tot de geraakte, die Hij genezen had, zei: "Ga nu heen, en zondig niet meer, opdat u niet wat ergers geschiede", Johannes 5:14 iets ergers nog dan de drie dagen en drie nachten in de buik van de walvis te wezen. God slaat acht op de mensen, om te zien of zij, na hun nood en de uitredding, van hun afdwaling genezen zijn, in 't bijzonder van die zonde, waarvoor zij gekastijd werden. En daarom moeten we toezien, dat wij de genade Gods niet tevergeefs ontvangen. De kastijding zowel als de uitredding zijn beide genademiddelen

b. Jona ontvangt weer een opdracht, als teken van de gunst van God jegens hem. God kon terecht met Jona handelen, zoals wij zouden doen tegenover iemand, die ons bedrogen en verraderlijk jegens ons gehandeld had, dat, hoewel we hem niet bij de rechtbank aanklagen, noch hem schade toebrengen, wij toch nooit weer vertrouwen in hem zullen stellen. De Geest van de profetie, die Jona had weerstaan en waartegen hij in opstand was gekomen, zou hem met alle recht mogen verlaten met het besluit nooit weer tot hem in te keren. Men zou hebben verwacht, dat, hoewel zijn leven gespaard werd, hij toch onbekwaam en ongeschikt zou worden geacht om nog verdere diensten als profeet te bewijzen. Maar, zie! Het woord des Heeren komt weer tot hem, om aan te tonen dat, wanneer God vergeeft, Hij ook vergeet, en wie Hij vergeeft, die schenkt Hij ook nog een nieuw hart en een nieuwe geest. Hij neemt ze weder in Zijn kudde op en brengt ze weer tot hun vorige staat terug, namelijk hen, die verloren zonen en ongehoorzame dienaren geweest zijn.

Merk op: Als God zich van ons bedient, is dit het beste bewijs, dat er vrede is tussen Hem en ons. Hieruit zal het blijken, dat onze zonden vergeven zijn, en dat God een welbehagen in ons heeft. Volbreng Hij Zijn werk in ons en merken wij Zijn daden op! Indien dat zo is, dan

hebben wij reden de rijkdom van de vrije genade te bewonderen en onze verplichtingen aan de Heer Jezus te erkennen, die gaven genomen heeft om uit te delen onder de mensen, ja, ook de wederhorigen om bij U te wonen, o Heer God en gebruikt te worden in Zijn werk, Psalm 68:19.

2. Hieruit blijkt, dat Jona met God geheel verzoend was, dat hij nu niet zoals tevoren, ongehoorzaam was aan dat hemels gezicht, niet vluchtte van het aangezicht des Heeren, zoals hij eens deed. Hij trachtte noch het aanhoren van 't bevel te vermijden, noch het gehoorzamen er aan te weigeren. Hij maakte geen tegenwerpingen als tevoren, dat de reis lang was, de boodschap hatelijk het overbrengen er van gevaarlijk, en dat, als het bedreigde vonnis niet voltrokken werd, hem zou verweten worden, dat hij een valse profeet was, en dat de verhardheid van zijn eigen volk aan de dag zou komen, waartegen hij bezwaar maakte, Jona 4:2. Doch nu: Jona maakte zich op, zonder murmuring en tegenspraak, en ging naar Ninevé, naar het woord des Heeren, vers 3. Zie hier

a. De aard van 't berouw, het is de verandering van ons gemoed en van onze weg en een terugkeer tot ons werk en onze plicht, waarvan wij waren afgeweken, het is dat goede te doen, hetwelk wij ongedaan hadden gelaten.

b. De vrucht, die de droefenis voortbrengt. Zij voert hen tot hun plaats terug, die zij verlaten hadden. Jona kon met David zeggen: Voor ik verdekt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik Uw geboden, en daarom, hoewel het onplezierig en pijnlijk voor me was en voor 't ogenblik geen zaak van vreugde maar van droefheid, toch is het mij goed zeer goed, verdekt te zijn geweest.

c. Merk de macht van Zijn genade op, als God de mens met droefenis tegenkomt. De droefheid zelf zou de mens eerder van God aftrekken dan hem tot God brengen. Doch God kan door Zijn genade de ongehoorzamen bekeren tot de voorzichtigheid van de rechtvaardigen, Lukas 1:17 en deze gewillig op de dag van Zijn heerkraft maken, Psalm 110:3, volkomen gewillig Zijn juk op zich te nemen, hen, wier nek een ijzeren zenuw was geweest.

d. Let op de plicht van al degenen, tot wie het woord des Heeren komt. Zij moeten zich in alle opzichten er naar schikken en gehoorzaam zijn aan de bevelen, die God hun geeft, met blijmoedigheid en getrouwheid. Jona maakte zich op, zat niet in onverschilligheid of gemelijkheid ter neer, maar ging terstond naar Ninevé. Het was, weliswaar, een zeer lange weg er heen en een plaats, waar hij waarschijnlijk nimmer tevoren was geweest, toch wendde hij daarheen zijn schreden, naar het woord des Heeren. Gods dienaren hebben te gaan, waar Hij ze henen zendt, te komen als Hij ze roept, en te doen wat Hij beveelt. Wat ook het woord des Heeren blijkt te zijn wij moeten er nauwgezet naar handelen.

II. Laten we nu onze aandacht schenken aan het hem gegeven bevel, of de hem opgedragen boodschap, en aan hetgeen hij deed om die taak te volbrengen.

Hij werd als een wapenheraut in de naam van de God des hemels gezonden om Ninevé de oorlog te verklaren, vers 2. Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé, die wereldstad, en predik tegen haar. Wat tegen ons is wordt tot ons gepredikt, opdat wij het zouden horen en er door gewaarschuwd worden. En indien wij geen acht slaan op, en geen geloof hechten aan hetgeen ons gepredikt wordt, zal dit tegen ons getuigen. Jona wordt naar Ninevé gezonden dat toentertijd de voornaamste stad van de heidenwereld was. Dit geschiedt als een aanwijzing dat

God na verloop van tijd genadig het licht van de goddelijke openbaring in deze donkere streken zal laten schijnen. God wist dat, als Sodom en Gomorra, Tyrus en Sidon de genademiddelen gehad hadden, zij berouw zouden hebben, en toch onthield Hij hun die middelen, Mattheus 11:21, 23. Hij wist, dat als Ninevé nu de genademiddelen had, zij zich zouden bekeren, en Hij gaf hun die middelen, zond Jona, niet om uitsluitend tot hen van bekering te spreken (want dit staat niet vermeld in de boodschap, die hij ontving), maar toch om hen door de prediking tot berouw te brengen, want dat was het heerlijk doel van wat hem werd bevolen. Als God, door het uitdelen van Zijn gunstbewijzen, door het geven van de genademiddelen aan sommige plaatsen en niet aan andere, door sommigen de geest van de genade te schenken en die aan anderen te onthouden, als God aldus bij privilege en in een weg van soevereiniteit handelt, wie mag dan tot Hem zeggen: "Wat doet Gij?" Mag Hij niet doen met het Zijne wat Hij wil? Hij is niemands schuldenaar. Ga, en predik (zegt God) de prediking, die Ik tot u spreek, dat wil zeggen:

a. De prediking die Ik tot u sprak, toen Ik u de eersten keer beval te gaan, Jona 1:2. Ga, en predik tegen haar, bedreig haar met goddelijke oordelen. Zeg de mensen van Ninevé, dat hun boosheid voor Gods aangezicht is opgeklommen en dat Gods wrake op hen neer zal dalen. Dit was de boodschap, die Jona zo afkerig was over te brengen, en waarom hij wegvluchtte en zich naar Tarsis spoedde. Doch nu hij voor de tweede maal er voor staat, verandert God niets aan de boodschap, om hem aangenaam te zijn of om ze wat gemakkelijker voor hem te maken, neen, hij moet nu hetzelfde preken wat hem eerst bevolen was, hetwelk hij niet wilde doen.

Merk op: Het woord van God is onveranderlijk en zal niet gebogen worden, hetzij om predikers of om hoorders meer te behagen, het zal zich nooit schikken naar hun grillen en kuren, maar zij moeten zich voegen naar Zijn waarheden en wetten. Zie Jeremia 15:19. Laat hen tot u weerkeren, maar gij zult tot hen niet weerkeren. Of,

b. De prediking, die Ik tot u spreek, als gij daar komt. Dit was een aanmoediging voor hem in zijn onderneming, dat God met hem wilde gaan dat de Geest van de profetie op hem zou blijven en voor hem gereed zou staan, als hij te Ninevé was, om hem verdere aanwijzingen, die nuttig voor hem waren, te doen. Dit gaf te kennen, dat hij weer van Hem zou horen, hetwelk een grote steun voor hem zou wezen op deze gevaarvolle tocht. God gaf Abraham een zelfde aanwijzing, toen hij Izaäk offeren zou. namelijk door hem te zeggen, dat hij dit doen moest op één van de bergen, die Hij hem later wijzen zou. De gangen van die man (namelijk van de rechtvaardige, vers 2 worden van de Heer bevestigd, Psalm 37:23. Hij leidt Zijn volk stap voor stap en zo verwacht Hij ook, dat zij Hem volgen zullen. Jona moest gaan met een onvoorwaardelijk geloof. Hoewel hij weet waarheen hij gaat, zal hij niet weten voor hij daar komt, welke boodschap hij over moet brengen, maar, welke deze ook zijn mag, hij moet haar brengen, zij het een aangename of een onaangename. Zo wil God ons in voortdurende afhankelijkheid van Hem houden en ons doen zien op de aanwijzingen van Zijn woord en voorzienigheid. Wat Hij doet, en wat Hij wil, dat wij doen zullen, weten wij nu niet, maar wij zullen het na deze verstaan. Soms mogen uitvarende admiraals hun zending niet openen, voor zij mijlen ver in zee zijn, alzo moet Jona naar Ninevé gaan, en eenmaal daar, zal hem gezegd worden wat hij te spreken heeft.

III. Hij kwijt zich van zijn opdracht met getrouwheid en stoutmoedigheid. Toen hij te Ninevé kwam, vond hij een groot arbeidsveld. Het was een grote stad, van drie dagreizen, vers 3, een grote stad Gods, zoals zij in 't Hebreeuws heet, wat niets andere betekent dan dat zij een zeer grote stad was. Die taal doet de grote God deze eer, dat grote dingen aan Hem hun naam

ontlenen. De grootheid van Ninevé bestond hoofdzakelijk in haar uitgestrektheid, zij was groter dan Babylon, zulk een stad, zegt Diodorus Siculus, als na die nooit meer gebouwd is. Zij was honderdvijftig furlongs (een furlong is een achtste van een Engelse mijl of plm. tweehonderd en één meter lang), negentig breed en vierhonderdtachtig in omtrek. De muren waren honderd voet hoog en zo dik, dat drie wagens naast elkaar er over konden rijden. Op die muren stonden vijftienhonderd torens, elk tweehonderd voet hoog. Hier wordt vermeld, dat de stad drie dagreizen groot was want de omtrek was vierhonderdtachtig furlongs, volgens sommigen. Daar nu acht furlongs een Engelse mijl vormen, was de omtrek zestig Engelse mijlen, die door een voetganger in 3 dagen kunnen afgelegd worden, daar de gemiddelde snelheid van een voetganger op twintig Engelse mijlen per dag, wordt gesteld. Of wel, Jona had, daar hij slechts langzaam voort kon gaan, omdat hij met ernst te prediken had, drie dagen minstens nodig om door al de voornaamste straten en stegen van de stad te gaan, om zijn boodschap te brengen, opdat allen haar zouden vernemen. Toen hij haar bereikt had, verloor hij geen tijd, hij was niet gekomen om alles rondom zich op te nemen, maar hij wijdde zich geheel aan zijn werk. Eenmaal in de stad, trad hij niet eerst een herberg binnen om zich na zijn reis te verfrissen, maar begon onmiddellijk met zijn boodschap, naardat hem bevolen was en hij predikte en zei: Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd. Hiervoor had hij ongetwijfeld een aanwijzing ontvangen en hiertoe was hij zekerlijk gemachtigd. Of hij uitweidde over dit onderwerp, wat zeer waarschijnlijk is, en toonde, dat God een twistzaak met hen had, en hoe tergend hun boosheid was en om wat reden zij hun ondergang hadden te verwachten, hen tevens aansporend deze waarschuwing niet in de wind te slaan, of dat hij slechts deze woorden telkens weer herhaalde, is niet zeker, maar dit was de inhoud van zijn boodschap.

1. Hij moest hun aanzeggen, dat deze grote stad zou verwoest worden, hij meende en zij begrepen van hem, dat zij zou omgekeerd worden, niet door oorlog, doch door de een of andere onmiddellijke slag van boven, hetzij door een aardbeving of door vuur en zwavel zoals Sodom eens omgekeerd was. De boosheid van de steden maakt ze voor verwoesting rijp en haar weelde en grootheid kunnen haar niet tegen omkering beschermen, als de maat van haar ongerechtigheid vol, en de maat van haar wraak gekomen is. Grote steden worden gemakkelijk omgekeerd, als de grote God komt om met haar af te rekenen.

2. Hij moest hun aanzeggen, dat de omkering spoedig plaats zou vinden, aan het einde van veertig dagen. Een uitstel werd hun gegeven. God wil al die tijd wachten om te zien, of zij na deze aankondiging zich zullen vernederen en zich beter gedragen, en aldus de bedreigden ondergang voorkomen.

Merk op, hoe traag God is tot toorn: hoewel de boosheid van Ninevé om wraak riep, toch zal zij nog veertig dagen gespaard worden, opdat zij tijd moge hebben om zich te bekeren en God moge tegenkomen in de weg van Zijn oordelen. Doch langer zal Hij niet wachten, indien zij zich in die tijd niet tot Hem wenden, zullen zij weten, dat Hij Zijn zwaard gewet en bereid heeft. Veertig dagen is een lange tijd voor een rechtvaardig God om Zijn oordelen in te houden, toch is het voor een ongerecht volk slechts een korte spanne om zich te bekeren en berouw te hebben, en alzo de komende oordelen af te wenden. Het aldus vaststellen van de dag met alle mogelijke zekerheid zou medewerken om hen te overtuigen, dat het een boodschap van God was, want welk mens zou zo beslist de tijd durven vaststellen, hoe zeker hij ook kon zijn in het voorspellen van de zaak zelf? Die tijdaanwijzing zou hun ook schrik aanjagen en hen doen zoeken naar middelen om zich voor te bereiden op wat stond te komen. En zou dit ook ons niet wakker maken, om ons op de dood voor te bereiden, moet het ons niet leren te

bedenken, dat de dood zelf zeker komen zal, en dat de tijd in Gods raad bepaald is, doch dat wij in duisternis hieromtrent gehouden worden, opdat wij ten allen tijde gereed zouden zijn? Wij kunnen er niet zo zeker van zijn, dat wij nog veertig dagen leven zullen, als Ninevé nu zeker kon zijn, dat zij nog veertig dagen bestaan zou, ja, ik geloof zelfs, dat het waarschijnlijker is, dat wij binnen dertig of veertig dagen sterven zullen, dan dertig of veertig jaar nog te leven. In de dag van onze gerustheid zijn we geneigd, ons zelf nog vele jaren te beloven.

"Fleres, si scires unum tua tempora mensem, Rides, cum non sit forsitan una dies."

Wij zouden verontrust worden als wij er zeker van waren, dat wij geen maand meer te leven hadden, en toch zijn we zorgeloos, hoewel we niet zeker zijn, dat wij nog een dag leven zullen.

Hierin vinden we:

I. Een wonder van goddelijke genade in het berouw en de bekering van Ninevé, op de waarschuwing, hun gegeven van hun naderende ondergang. Voorwaar Ik zeg u, wij hebben zo groot een voorbeeld niet gevonden, zelfs in Israël niet, en de mannen van Ninevé zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht, en zullen het veroordelen, want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona, en zie, meer dan Jona is hier, Mattheus 12:41. Ja, Ninevé veroordeelde zelfs de onbekeerlijkheid en hardnekkigheid van Israël in die tijd. God zond vele profeten naar Israël onder hen bekend als zijnde machtig in woorden en werken. Doch naar Ninevé zond Hij er slechts één, een vreemdeling voor hen, en zonder gedaante noch heerlijkheid, naar wij mogen veronderstellen. Zijn tegenwoordigheid des lichaams was zwak, vooral na de vermoënis van zulk een lange reis. En toch toonden zij berouw, maar Israël deed dit niet. Jona predikte slechts een preek en wij lezen niet, dat hij enig wonder of teken deed om zijn woord te bevestigen. En toch had het invloed op hen, terwijl Israël hardnekkig bleef welks profeten woorden kozen om met hen te redeneren en ze tot overtuiging te brengen door tekenen, die zij daarna deden. Jona bedreigde slechts met wraak en ondergang. We lezen niet dat hij ze ook maar enigermate opriep tot berouw of aanwijzingen gaf, hoe ze berouw moesten tonen, en toch kregen ze berouw, doch Israël volhardde in onbekeerlijkheid hoewel de tot hen gezonden profeten ze trokken met mensenzelen, met touwen van de liefde en hun de verzekering gaven, dat God grote dingen aan hen wilde doen, indien zij berouw toonden en zich bekeerden. Laat ons nu zien, hoe Ninevé berouw toonde, wat de bewijzen er van waren.

1. Zij geloofden God, zij sloegen geloof aan 't woord, dat Jona in de naam van God tot hen sprak. Zij geloofden, hoewel zij vele goden hadden, dat er toch slechts één levende en ware God was, de soevereine Heer van allen, dat zij aan Hem rekenschap schuldig waren, tegen Hem gezondigd en aan Zijn gerechtigheid niet voldaan hadden. Ze geloofden dat deze aankondiging van naderende ondergang hun door Hem was toegezonden, en dat bijgevolg de ondergang zelf op de vastgestelde tijd van Hem zou komen, indien dit niet door een tijdig berouw hunnerzijds werd verhoed. Ze geloofden, dat Hij een barmhartig God is, en dat er daarom grond bestond om te hopen, dat de gedreigde grote toorn nog afgewend zou kunnen worden, als zij zich van die zonden afkeerden, waardoor Gods toorn was opgewekt.

Merk op: Zij, die tot God komen, tot Hem terugkeren na tegen Hem in opstand geweest te zijn, moeten geloven, dat Hij gaarne verzoent, dat Hij hun God zijn wil, als zij in oprechtheid tot Hem komen. En let er nu eens op, welk een groot geloof God kan bewerken door zeer nietige, zwakke en onaanzienlijke middelen. Hij kan de Nineviëten zelfs door een paar

dreigwoorden ertoe brengen, de gelove gehoorzaam te zijn, Handelingen 6:7. Sommigen menen, dat de Ninevieten van de zeelieden of van anderen of wel van Jona zelf hadden vernomen, dat hij in de zee geworpen geweest, en er door een wonder weer uitgekomen was, en dat dit nu diende tot een bevestiging van zijn zending en er hen toe bracht, gereeder te geloven, dat God door hem sprak. Maar hiervan hebben we geen zekerheid. Toch diende Christus' opstanding (en Jona's opstanding is hier een type van) tot bevestiging van zijn Evangelie, en zij heeft overvloedig bijgedragen tot groot succes van hen, die in Zijn naam predikten bekering en vergeving van de zonden onder alle volken, beginnende van Jeruzalem. Lukas 24:47.

2. Zij boodschapten het de koning van Ninevé, die volgens sommigen toen Sardanapalus moet zijn geweest, en volgens anderen Pul, koning van Assyrië. Aan Jona was niet opgedragen, eerst tot hem te gaan uit eerbied voor zijn koninklijke waardigheid. Gekroonde hoofden zijn, als zij schuldige hoofden zijn, voor God gelijk aan gewone mensen en daarom wordt Jona niet naar het hof gezonden om zijn proclamatie te brengen, maar naar de straten van Ninevé. Toch bereikt een verslag van zijn boodschap de koning van Ninevé, niet bij wijze van aanklacht tegen Jona, als verstoorder van de publieke rust, opdat hij tot zwijgen gebracht en gestraft mocht worden, hetwelk hem misschien zou wedervaren zijn, had hij aldus geroepen in de straten van Jeruzalem, dat Gods profeten doodde en stenigde, die tot haar gezonden werden. Neen, niet als een misdaad vatte men Jona's spreken op, en aldus werd het de koning ook niet voorgesteld, maar als een boodschap uit de hemel. Mensen, wier harten gloeiden voor 't algemeen welzijn en die bezorgd voor het volk waren, deelden de koning het dan ook aldus mee.

Merk op: Die koningen zijn gelukkig, die lieden om zich heen hebben, welke aandacht schenken aan alles wat aan de vrede van het koninkrijk bevorderlijk is, letten op het woord en de voorzienigheid Gods en op de tekenen van Gods mishagen, waaronder zij verkeren. En die volken mag men gelukkig prijzen, die zulke koningen boven zich hebben, die op dergelijke dingen hun oog richten.

3. De koning geeft hun een goed voorbeeld in nederigheid, vers 6. Toen hij hoorde van het woord Gods, tot hem gezonden, stond hij op van zijn troon, evenals Eglon, de koning van Moab, opstond van zijn stoel, toen Ehud hem zei, dat hij een boodschap Gods voor hem had. De koning van Ninevé stond op van zijn troon, niet slechts uit eerbied voor een woord Gods in 't algemeen, maar ook uit vrees voor een woord van grote toorn in 't bijzonder en ook uit smart en schaamte over de zonde, waardoor hij en zijn volk zich die grote toorn op de hals gehaald hadden: hij stond op van zijn koninklijke troon en deed zijn heerlijk overkleed, het kenteken van zijn waardigheid, van zich, als een erkentenis, dat, daar hij zijn macht niet gebruikt, zoals hij dat had behoren te doen, om geweld en onrecht te bedwingen en het recht te handhaven, hij nu ook zijn troon verbeurd en zijn kleed naar 't recht Gods, zichzelf de eer en 't vertrouwen, in hem als koning geplaatst, onwaardig gemaakt had, en dat 't van Gods zijde recht was, het koninkrijk van hem te nemen. Zelfs de koning versmaadde het boetekleed niet, want hij bedekte zich met een zak en zat neer in de as, als teken van zijn vernedering wegens de zonde en zijn vrees voor de goddelijke wraak. Het is de grootste van de mensen tot eer, zich te vernederen voor de grote God.

4. Het volk volgde des konings voorbeeld, ja 't blijkt zelfs, dat 't volk de toon aangaf want zij begonnen 't eerst zich te bekleden met zakken, van hun grootste af tot hun kleinste toe, vers 5. De kleinsten onder hen die 't minst te verliezen hadden bij de verwoesting van de stad, bleven niet achterwege, en de grootsten onder hen, die gewend waren aan een gemakkelijk en

weelderig leven, achtten het niet beneden zich, de kentekenen van de vernedering te dragen. Het dragen van zakken was iets zeer onaangenaams vooral voor hen, die aan fijn linnen gewoon waren, en zij zouden er niet toe overgegaan zijn, als de zonde niet zeer diep gevoeld, en zij zich niet levendig gevaar, door die zonde verwekt, voor ogen hadden gesteld. Let er op: Zij, die niet om wensen te komen, moeten zich vernederen, zij, die hun zielen niet om willen doen komen, moeten zielsbedroefd worden. Als Gods oordelen ons bedreigen, moeten we ons vernederen onder Zijn machtige hand. En hoewel lichamelijke oefening alleen geen profijt brengt en het spotternij is, als iemand het slechts laat bij het onder zich spreiden van een zak en as (het is het hart, waarop God let, Jesaja 58:5) dan moeten we toch op dagen van diepe ootmoed, als God in Zijn voorzienigheid ons roept tot rouwklacht en tot omgorden met de zak, Jesaja 22, 12, door uitwendige tekenen van de inwendige smart God verheerlijken met onze lichamen, door tenminste onze sieraden terzijde te leggen.

5. Een algemeen vasten werd uitgeroepen en in acht genomen door allen in die grote stad, vers 7-9. Het werd bevolen door de Koning en zijn groten, de gehele wetgevende macht was eenstemmig in het opleggen ervan, en al het volk besloot eendrachtig naar het bevel te handelen, en zo vormden deze beide, het bevel en de gehoorzaamheid er aan, een nationale actie. Het was noodzakelijk, dat men aldus deed, om een nationale ondergang te voorkomen. De inhoud van deze afkondiging of proclamatie vinden we in deze verzen vermeld, en hij is zeer waard er onze opmerkzaamheid aan te geven.

A. Wat er geëist wordt.

a. Dat het vasten, vers 5, zeer streng werd in acht genomen op de dag voor deze plechtigheid bepaald: laat mens noch beest iets smaken, laat ze niet de minste verfrissing nemen, neen, zelfs geen water drinken. Laat hen niet aanvoeren, dat zij zonder gevaar voor hun gezondheid niet zo lang vasten kunnen, of dat zij het niet verdragen kunnen laat zij het voor deze keer maar beproeven. Wat kwaad kon het, al voelden zij het werkelijk als iets zeer onaangenaams en al zouden zij het nog geruime tijd daarna voelen? Het is beter zich er aan te onderwerpen, dan in enig opzicht iets te verwaarlozen ten opzichte van het berouw, dat getoond moet worden om een stad van het verderf te redden. Laten zij door het bedekken met een zak en door te vasten hun lichaam geweld aandoen om daarmee aan te tonen, hoe hun zielentoestand geschokt is door smart over de zonde en vreze voor de gramschap Gods. Zelfs de beesten moesten evengoed als de mensen boete doen, omdat zij aan de ijdelheid onderworpen waren, als instrumenten van de zonde des mensen, en ook opdat zij hun eigenaars en degenen, die hen bewaken moesten, door hun klagelijk geroep of door hun stomme smart uit gebrek aan voedsel zouden bewegen tot een daadwerkelijk tonen van spijt en vernedering. Het vee binnenshuis mocht niet, zoals gewoonlijk, te eten en drinken gegeven worden, omdat geen voedsel die dag mocht aangeroerd worden. Dat soort dingen moest vergeten en niet in de gedachten gebracht worden. Evenals de psalmist de dieren opriep, toen hij zeer begerig was Gods lof te zingen om met hem in te stemmen, zo wilden de Ninevieten, dat de dieren met hen zouden samengaan om boete te doen, toen zij vol smart over de zonde waren en de oordelen Gods vreesden. De dieren, gewoonlijk rijk en prachtig opgetuigd, waarop hun meesters ook daarom trots waren, moesten nu met zakken bedekt worden, want de groten van het volk zullen (en dit past hun) de uitrusting van hun dieren ter zijde leggen.

b. Aan het vasten en rouwbedrijven moeten zij gebed en smeking tot God paren, want het vasten dient om het lichaam voor de dienst van de ziel in 't werk des gebeds, wat de hoofdzaak is, geschikt te maken en waartoe het andere slechts voorbereiding is. Laat ze sterk tot God

roepen, laat zelfs de beesten dat doen naar hun aard, Laat hun schreeuwen en klagen uit gebrek aan voedsel genadiglijk aangemerkt worden als een roepen tot God, zoals het geroep van de jonge raven, Job 39:3, en dat van de jonge leeuwen, Psalm 104:21, als zodanig aangemerkt wordt. Maar voornamelijk moeten de mannen, vrouwen en kinderen roepen tot God, laat hen sterk roepen om de vergeving van de zonden, die tegen hen getuigen, en om de oordelen te voorkomen, die door Jona hun werden bekend gemaakt. Het was tijd tot God te roepen, toen daar nog slechts één schrede tussen hen en hun ondergang was-ja, toen was het hoog tijd de Heer te zoeken. In 't gebed moeten we sterk roepen, met onze gedachte op 't juiste doel gericht, met onwankelbaar geloof, en met de gloed van vrome en godvruchtige liefde. Door sterk te roepen worstelen wij met God, grijpen wij Hem aan, en het is in ons belang dit te doen, niet slechts als Hij van ons heengaat als een vriend, maar ook als Hij ons als vijand tegenkomt. Daarom is het voor ons van gewicht, als wij bidden, alles in ons in beroering te brengen. Toch is dit niet alles.

c. Met hun vasten en bidden moeten zij bekering en vernieuwing des levens paren: Zij zullen zich bekeren een ieder van zijn boze weg, die hij gekozen heeft, waarop hij wandelt, de boze weg van zijn hart en de boze weg in zijn doen en laten, vooral van het geweld, dat in hun handen is. Een ieder zal teruggeven wat hij onrechtvaardig heeft genomen en vergoeding doen voor het begane onrecht, laat niemand meer onrecht doen, al heeft hij daartoe de macht, noch bedriegen in zijn handeling. Laat degenen, die in hoogheid zijn gezeten, in regering of rechtbank, zich bekeren van het geweld, dat in hun handen is en geen vals gewicht of onzuivere maat meer gebruiken, noch misbruik maken van de onwetendheid of van de nood dergenen, met wie ze handelen. Zie, het is niet genoeg, zijn zonde te betreuren, men moet ze ook laten, en om verhooring van onze gebeden te verkrijgen, moet men naar geen ongerechtigheid meer in zijn hart zien, Psalm 66:18. Dit is het enige vasten, dat God verkiest en aanneemt, Jesaja 58:6, Zacheria 7:5, 9. Het werk van een vastendag is met die dag niet afgelopen, neen, dan begint juist het moeilijkste en nodigste deel van het werk, het losmaken van de knopen van de ongerechtigheid, het leiden van een nieuw leven, en niet gelijk de hond tot zijn eigen uitbraaksel terug te keren.

B. Wat voor aandrang gebezigd wordt als middel om tot dit vasten uit te drijven, vers 9. Wie weet, God mocht zich wenden, en berouw hebben.

Merk op:

a. Wat het is, waarop zij hopen: dat God, op hun berouw en terugkeer, Zijn woord zal terugnemen, Zijn vonnis herroepen, dat Hij Zich wenden zal van de hitte van Zijn toorn, die zij erkennen te verdienen, maar ootmoedig en ernstig afbidden, opdat hun ondergang voorkomen worde en zij niet vergaan. Zij kunnen niets inbrengen tegen de rechtmatigheid van het oordeel, zij trachten niet herziening van het vonnis te verkrijgen, maar hopen o, God zelf, dat Hij Zich wenden zal, en dat Zijn barmhartigheid (waarop zij zich beroepen) getuigen zal tegen het oordeel. Zij geloven, dat God terecht toornig op hen is, dat hun zonde zeer groot is, Zijn toorn hevig, en dat, zo Hij naar recht met hen handelt, er geen raad voor is, dan moeten zij vergaan, dan is het met hen gedaan, want wie kent de sterkte van Zijn toorn? Het is dus niet de bedreigde verwoesting van Ninevé, die zij trachten af te wenden, maar zij bidden, dat Gods toorn moge afgewend. Zo ook, wanneer wij om Gods gunst bidden, dan bidden wij om al wat goed is, en wanneer wij bidden van Gods toorn bevrijd te worden, dan bidden wij tegen alle kwaad.

b. In welke mate zij hopen mochten: Wie weet, God mocht Zich wenden. Jona had hun daarvan niets gezegd, zij hadden ook geen profeten om het hun te verkondigen, zodat zij niet, gelijk wij, uit hun berouw moed konden scheppen om barmhartigheid te verwachten. Wij hebben de belofte en de eed Gods om daarop te vertrouwen, vooral de verdienste en 't middelaarschap van Jezus Christus, om op vergiffenis na schuldbelijdenis te rekenen. Toch hadden zij een algemeen denkbeeld van Gods goedheid. Zijn mededogen jegens mensen en Zijn welbehagen in het berouw en de bekering van zondaren, daaruit rees hun hoop, dat Hij hen wellicht zou sparen, zij durfden er geen staat op maken, maar wanhoopten toch ook niet. Zie, hoop op genade is de machtige spoorslag tot berouw en bekering, en al zijn er flauwe spranken van hoop met de vrees gemengd, die een besef van onze eigene zonden en onwaardigheid en lang verzuim van goddelijk geduld verwekt, toch kunnen die dienen om een ernstig berouw en waarachtige bekering te bevorderen. Laat ons met blijmoedigheid ons neerwerpen aan de voetbank van de vrije genade, besluitende, dat, als wij moeten vergaan, wij daar wensen om te komen, tegelijk zeggende: Wie weet, God mocht zich wenden, en ons met mededogen aanzien.

II. Hier is een wonder van goddelijke genade, als Hij deze Ninevieten op hun berouw spaart, vers 10. God zag hun werken, Hij hoorde niet alleen hun goede woorden, waarmede zij hun berouw uitspraken, maar zag ook hun goede werken, als vruchten van hun bekering waardig. Hij zag, dat zij zich van hun boze weg bekeerden, en dat was het, waarnaar Hij verlangend uitzag. Indien Hij dat niet had gezien, zou hun vasten en bidden voor Hem niets betekend hebben. Hij zag, dat zich onder hen een algemene overtuiging van zonde openbaarde, gepaard met een algemeen besluit om tot Hem terug te keren. De reformatie was begonnen, alles kreeg een nieuw aanzien, en daarom nam God een welgevallen. Zie, God geeft acht op ieder teken van beterschap in zondaars, zelfs op zulke tekenen, die niet onder de aandacht van de wereld vallen. Hij ziet, wie van hun boze weg afdwalen en wie niet, Hij komt hun met gunst tegemoet, die zich oprecht tot Hem bekeren. Wanneer zij zich van het kwaad van de zonde, door hen begaan, bekeren, berouwt Hem het kwaad des oordeels over hem uitgesproken. Daarom spaarde Hij Ninevé en deed het kwaad niet, dat Hij gesproken had, hun te zullen doen. Hier werden God geen offeranden gebracht, voorzover wij lezen om voor de zonde verzoening te doen, want de offeranden Gods zijn een gebroken geest, een gebroken en verslagen hart, zoals de Ninevieten hadden. Dat veracht Hij niet, daarnaar ziet Hij en dat eert Hij.

HOOFDSTUK 4

1 Dit verdroot, Jona met groot verdriet, en zijn toorn ontstak.

2 En hij bad tot den HEERE, en zeide: Och HEERE! was dit mijn woord niet, als ik nog in mijn land was? Daarom kwam ik het voor, vluchtende naar Tarsis; want ik wist, dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad.

3 Nu dan, HEERE! neem toch mijn ziel van mij; want het is mij beter te sterven dan te leven.

4 En de HEERE zeide: Is uw toorn billijk ontstoken?

5 Jona nu ging ter stad uit, en zette zich tegen het oosten der stad; en hij maakte zich aldaar een verdek, en zat daaronder in de schaduw, totdat hij zag, wat van de stad zou worden.

6 En God, de HEERE, beschikte een wonderboom, en deed hem opschieten boven Jona, opdat er schaduw mocht zijn over zijn hoofd, om hem te redden van zijn verdriet. En Jona verblijdde zich over den wonderboom met grote blijdschap.

7 Maar God beschikte een worm des anderen daags in het opgaan van den dageraad; die stak den wonderboom, dat hij verdorde.

8 En het geschiedde, als de zon oprees, dat God een stillen oostenwind beschikte; en de zon stak op het hoofd van Jona, dat hij amechtig werd; en hij wenste zijner ziel te mogen sterven, en zeide: Het is mij beter te sterven dan te leven.

9 Toen zeide God tot Jona: Is uw toorn billijk ontstoken over den wonderboom? En hij zeide: Billijk is mijn toorn ontstoken ter dood toe.

10 En de HEERE zeide: Gij verschoont den wonderboom, aan welken gij niet hebt gearheid, noch dien groot gemaakt; die in een nacht werd, en in een nacht verging;

11 En Ik zou die grote stad Nineve niet verschonen? waarin veel meer dan honderd en twintig duizend mensen zijn, die geen onderscheid weten tussen hun rechterhand, en hun linkerhand; daartoe veel vee?

Wij lezen met groot genoegen, aan 't eind van het vorige hoofdstuk, van 't berouw en de bekering van Ninevé, maar in dit hoofdstuk vinden wij, tot onze spijt, de zonde van Jona. Gelijk er vreugde is in de hemel over de bekering van zondaars, zo is er ook smart over de dwaasheden en gebreken van de heiligen. In de ganse Schriftuur vinden wij nauwelijks een "knecht des Heeren", want zo noemt ze Jona, zo uit zijn humeur zo gemelijk en zo ontevreden over wat God deed. In het eerste hoofdstuk zagen wij hem vluchten voor Gods aangezicht. maar hier zien wij hem, om zo te spreken, God in 't aangezicht vliegen. En, wat smartelijker is, daar vonden wij hem berouwvol tot God terugkeren, maar hier vinden wij, als eenmaal van Salomo, van Jona geen bericht aangaande zijn terugkeer, al mogen wij die bekering onderstellen, En, lezen wij met verbazing van Jona's ontevredenheid, wij lezen met gelijke verbazing van Gods tederheid jegens Jona, waaruit blijkt, dat God hem niet had verworpen. Hier is,

I. Jona's verdriet over Gods barmhartigheid jegens Ninevé, en zijn ontevreden taal, vers 1-3.

II. De zachte berisping, die God hem daarover geeft, vers 4.

III. Jona's ontevredenheid over het verdorren van de wonderboom en Zijn poging om die te rechtvaardigen, vers 5-9.

IV. Gods pleidooi daartegenover, dat hij niet ontevreden moest zijn met Ninevé's bevrijding, vers 10-11. 's Mensen verdorvenheid en Gods goedheid komen hier scherp tegenover elkander te staan, opdat de eerste blijke, zeer zondig, en de laatste, een zeer uitnemende genade te zijn.

Jona 4:1-11

Zie hier,

I. Hoe Jona ten onrechte met God twist over Zijn barmhartigheid jegens Ninevé, nadat de stad zich bekeerd had. Dit geeft aanleiding om te vermoeden, dat Jona zijn boodschap van Gods toorn aan de Ninevieten alleen overgebracht had, zonder enige aandrang of aanmoediging om zich daardoor tot berouw en bekering te laten bewegen, zoals men mocht veronderstellen. Want toen Ninevé berouw had en barmhartigheid ontving,

1. Benijdde Jona haar de verkregen genade, vers 1 :Dit verdroot Jona met groot verdriet en (wie zou zulks verwachten) zijn toorn ontstak, hij was er zeer boos om. Het was uiterst verkeerd,

a. Dat hij zo weinig zelfbedwang kende om ontevreden en zelfs toornig zich te tonen, hij heerste niet over zijn geest en stond daardoor, als een open stad, aan strikken en verleidingen bloot.

b. Dat hij zo weinig eerbied voor God had om zijn ontevredenheid en toorn de vrije loop te laten, zoals David eens, toen de Heer een scheur gescheurd had aan Uza. Wat God behaagt, moet ook ons welgevallig zijn, al verstaan wij het niet, toch moeten wij het goed vinden.

c. Dat hij zo weinig genegenheid voor zijn medemensen koesterde, als blijkt uit zijn ontevredenheid en toorn, toen de Ninevieten zich bekeerden en God ze in gunst aannam. Dit was de zonde van de Farizeeërs en Schriftgeleerden, die tegen onze Zaligmaker murmureerden, omdat Hij met tollenaars en zondaars omging, zijn oog was boos, omdat God goed was. Maar waarom was Jona zo gemelijk, toen de Ninevieten zich bekeerden en gespaard werden? Een gegronde reden voor iets zo ongerijms en onredelijks kan niet verwacht worden, maar vermoeden kunnen wij wel iets. Heetgebakerde lieden zijn vaak hooggestemd. Door hovaardigheid maakt men niets dan gekijf, beide met God en mensen. Het was Jona een erezaak, en dat maakte Jona boos.

A. Hij was naijverig op de eer van zijn vaderland, het berouw en de bekering van Ninevé beschaamde de hardnekkigheid van Israël, dat zich niet bekeerde, maar weigerde te horen, en de gunst, die God deze heidenen op hun bekering had bewezen, was een slecht voorteken voor de Joodse natie, dat ze ten laatste (zoals later geschied is) zou verworpen worden en haar deelgenootschap aan Gods barmhartigheid verliezen, terwijl de heidenen in haar plaats ingeënt werden. Toen Petrus werd aangewezen, dat hij geen verschil mocht maken tussen Joden en heidenen, ontstelde hij eerst en hij zeide: Geenszins, Heer! Geen wonder dus, dat ook Jona met zekere spijt aanzag, hoe Ninevé bij God gunst genoot. Jona toonde hierin een ijver voor God als de God van Israël, maar niet met verstand. Zie, velen zijn ontevreden met Gods handelwijze ondervoorwendsel, dat zij ijveren voor Zijn eer.

B. Hij was naijverig op zijn eigen eer: hij meende, dat, nu Ninevé niet verging binnen veertig dagen, hij voor een valse profeet mocht gehouden worden en als zodanig behandeld. Die vrees was ten enenmale ongegrond want de bedreigde ondergang sloot in, dat in geval van berouw en bekering, de stad zou gespaard worden. Niemand zal zich er over beklagen, dat hij bedrogen is door iemand, die beter is dan zijn woord. Jona zou eer op dank kunnen rekenen, dat hij het middel was geweest om hen van gewisse ondergang te redden, dan dat men hem

zulks verwijten zou. Maar zwaarmoedige mensen (zoals Jona schijnt geweest te zijn) maken zich licht ongerust over dingen, die niet bestaan en zelfs zeer onwaarschijnlijk zijn. De meeste van onze bange vrees en verschrikking zijn aan de macht van de verbeelding te wijten, en zij zijn te beklagen, die voortdurend als slaven van die tiran in boeien leven.

2. Hij twistte erover met God. Toen zijn hart in zijn binnenste heet was, sprak hij onbedacht met zijn lippen, en hij zegt ons hier wat hij sprak, vers 2, 3. Hij bad tot de Heer maar het was een zeer verkeerd gebed, zeer verschillend van dat, hetwelk hij bad in het ingewand van de vis. Beproeving leert ons nederig bidden, hetgeen Jona nu ganselijk vergat. Ontevreden zijnde, nam hij wel zijn toevlucht tot het gebed, gelijk hij in zijn tegenspoed gewoon was, maar zijn boos humeur had de overhand boven zijn beter gevoel, en terwijl hij voor zichzelf om de zegen van Gods genade moest bidden, beklagde hij zich om de zegen van Gods genade, aan anderen geschonken. Niets was meer ongepast.

a. Hij begint zijn vlucht voor des Heeren aangezicht te rechtvaardigen, toen hij de eerste maal naar Ninevé werd gezonden, waarover hij zich tevoren, en zulk terecht, had verootmoedigd: "Och Heer", zegt hij "was dit mijn woord niet, als ik nog in mijn land was? Heb ik niet voorzien, dat de mannen van Ninevé zich op mijn woord zouden bekeren en Gij hun vergeven, en Uw woord zou blijken te zijn ja en neen." Wat voor vreemde man was toch Jona, de goede uitslag van zijn bediening te vrezen. Menigeen is in verzoeking geweest, zijn arbeid op te geven, omdat hij geen vrucht op zijn werk zag, en aan de uitslag wanhoopde, maar Jona wilde liever niet prediken, omdat hij vreesde, dat men naar hem luisteren en naar zijn woord handelen zou. En hij blijft bij dat dwaze gevoel, waarvan het ingewand van de vis hem, naar het schijnt, niet genezen had. Zo sprak hij, toen hij nog in zijn land was, maar ten onrechte, en hier herhaalt hij het, en, ongelijk de andere profeten, verlangt hij' naar de dag vol wee, die hij had voorspeld, en het smart hem dat die niet aanbreekt. Zelfs Christus' discipelen weten niet van hoedanige geest zij zijn, als zij vuur van de hemel begeren om de onherbergzame Samaritanen om te brengen evenmin wist Jona het, nu hij Gods oordeel over de stad wil zien. voltrekken, Lukas 9:55. Jona meent reden te hebben tot klagen, zo moeilijk is het, de wortel van bitterheid uit te roeien, die eens in het hart post heeft gevat. En waarom had Jona verwacht, dat God Ninevé zou sparen? Omdat hij wist dat God een genadig en barmhartig God is, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad. Dit alles is zeer waar, en Jona kon dat alleen weten door Gods eigen openbaring en de ervaring van vroegere eeuwen, maar het is vreemd, dat wat een oorzaak van vreugde en lof voor alle heiligen was geweest, voor Jona aanleiding zou geven om met God te twisten, als ware dat iets van de Goddelijke natuur onwaardig, hoezeer het er juist de grootste heerlijkheid van uitmaakt. God is genadig en barmhartig De dienstknecht zei: "Ik wist, dat gij een hard mens zijt" hetgeen niet waar was. Maar al ware dit waar geweest, dat kon geen oorzaak van klacht uitmaken. Doch Jona, terwijl hij zei wat waar was, vond daarin reden tot verwijt en sprak dus als een dwaas. Inderdaad tonen degenen een geest van tegenspraak en twist, die God kwalijk nemen, dat Hij goed is en in Zijn barmhartigheid spaart, hoewel wij het alleen daaraan te danken hebben, zo wij de helse verdoemenis ontvlieden. Dat is iets tot een reuk des doods ten dode maken, wat een reuk des levens ten leven moest zijn.

b. In zijn toorn begeert hij de dood, vers 3 : "Nu dan Heer, neem toch mijn ziel van mij, een wonderlijke begeerte gevolg van zijn onredelijke toorn! Als Ninevé leven zal, laat mij dan sterven, liever dan dat Uw woord en het mijne gelogenstraft wordt liever dan de eer van Israël aan de heidenen geschonken", alsof zijn landgenoten verder van de barmhartigheid Gods verwijderd werden door de aanneming van de Ninevieten. Toen de profeet Elia meende, dat hij

tevergeefs had gearbeid wenste hij insgelijks te sterven, doch alleen uit zwakheid, 1 Koningen 19:4. Maar Jona ziet vrucht op zijn werk, redt een grote stad van het verderf, en begeert toch te sterven, alsof hij, na zoveel goeds gewrocht te hebben, bevreesd ware, langer te leven. Hij ziet de arbeid van zijn ziel en is niet bevredigd. Wat een gemelijkheid is gemengd met elk woord, dat hij spreekt! Toen Jona uit de buik van de vis gered werd, achtte hij het leven een waardevolle gift, en dankte hij God, dat Hij zijn leven uit het verderf had opgevoerd, Hoofdstuk 2:6, zijn leven was voor Ninevé een grote zegen geweest, en nu schijnt het om dezelfde reden slechts een last te zijn, waarvan hij begeert verlost te worden, zeggende, dat het hem beter is te sterven dan te leven. Zulk een woord kan uit een godzalig hart voortvloeien, zoals bij Paulus, die begeerde ontbonden te worden en met Christus te zijn, want dat was zeer ver het beste. Maar hier is het de taal van de dwaasheid, van hartstocht en diepe verdorvenheid, zoveel te erger,

A. Omdat Jona nu te midden van hoogst nuttige arbeid zich bevond en daarom zijn leven juist uitnemend kon gebruiken. Hij was iemand wiens bediening door God wondervol was gezegend en uiterst voorspoedig gemaakt. De bekering van Ninevé kon hem hoop geven, dat hij nog het middel mocht worden om geheel Assyrië te bekeren, het was dus hoogst ongerijmd te wensen, dat hij mocht sterven, nu hij nog zoveel goeds verrichten en niet gemist worden kon.

B. Omdat Jona nu geheel uit zijn humeur en dus gans ongeschikt was om te sterven. Hoe dorst hij aan sterven denken en aan een daarna verschijnen voor Gods rechterstoel, terwijl hij bezig is, met God te twisten? Was dat een gemoedstoestand, geschikt om de wereld te verlaten? Zij, die het hartstochtelijkst begeren te sterven, hebben daartoe gewoonlijk de minste reden, omdat zij het er het ongeschiktst voor zijn. Onze zaak is het, te zorgen dat wij ons op de dood voorbereiden door het werk des levens te verrichten en ons dan aan God over te geven, dat Hij ons wegneme wanneer en zo als het Hem behaagt.

II. Zie, hoe rechtvaardig God Jona bestraft voor zijn boos humeur, vers 4 :En de Heer zei: Is uw toorn billijk ontstoken? Is wel te doen u niet aangenaam, zoals sommigen lezen. Wat! hebt gij berouw over iets goeds? God kon hem met recht in deze zondige toorn verworpen hebben, kon hem naar Zijn woord hebben gedaan en doen sterven, gelijk hij begeerde. Maar Hij verwaardigde zich met hem te spreken, om hem van de waarheid te overtuigen en hem tot tevredenheid te brengen, gelijk de vader van de verloren zoon met de oudste redeneerde, toen hij, zoals Jona hier, ontevreden was over de vergiffenis en wederopneming van zijn broeder. Is uw toorn billijk ontstoken? Zie, hoe zacht God tot deze zondaar spreekt, om ons te leren, degenen, die gevallen zijn, in een geest van zachtmoedigheid te behandelen, aangezien een zacht antwoord de grimmigheid afkeert. God beroept zich op Jona en op zijn consciëntie. Is het billijk? Gij weet beter. Wij moeten ons zelf dikwijls deze vraag stellen. Is het billijk, dit te zeggen, of dat te doen? Kan ik dat verantwoorden? Moet ik het niet ongedaan maken, door berouw en herstel? Vraag,

1. "Is het billijk, toornig te zijn? Zo dikwijls toornig, zo lang toornig, mij zo op te winden en anderen in mijn boosheid met zulke onheuse woorden toe te spreken? Is het billijk, zulke brandende hartstochten heer over mij te laten?"

2. "Is het billijk toornig te zijn als God berouwhebbende zondaars barmhartigheid bewijst?" Dat was Jona's misdaad. Is het billijk, zo wij toornig zijn over iets wat Gods verheerlijking en de komst van Zijn koninkrijk onder de mensen bevordert, toornig te zijn over wat de engelen in de hemel vreugde bereidt en hun oorzaak geeft, God overvloedig te prijzen? Wij zijn onbillijk,

toornig te worden over de genade, die wij zelf zo nodig hebben en zonder welke wij niet kunnen bestaan, wanneer er geen gelegenheid gelaten was tot berouw en hoop gegeven op vergiffenis bij bekering, wat zou er van ons worden? Laat de bekering van zondaars, waarover vreugde is in de hemel, ook onze vreugde en nimmer onze smart zijn.

Jona volhardt in zijn ontevredenheid, want het begin van het krakeel, met God of mensen, is gelijk een, die het water opening geeft, Spreuken 17:14, de breuk wordt hoe langer hoe groter en wijder, en wanneer de hartstocht voet krijgt, gaat het van kwaad tot erger, die moet dus tot zwijgen gebracht en onderdrukt worden. Wij hebben hier,

I. Jona's sombere verwachting aangaande het lot van Ninevé. Wij mogen verwachten, dat de Ninevieten, gehoor gevende aan de hun gebrachte boodschap, bereid waren de boodschapper gastvrijheid te bewijzen en hun eerbied te betonen, zodat hij in het beste van hun huizen welkom was. Maar Jona was uit zijn humeur, wilde hun hulpvaardigheid niet aannemen noch hen met de gewone beleefdheid bejegenen, wat wel eens kwaad kon gedaan hebben aan zijn woorden. Hij had een schat in aarden vaten, maar wanneer die schat toevertrouwd wordt aan mensen van gelijke bewegingen als wij, en het doel toch wordt bereikt, dan blijkt daaruit te duidelijker, dat de uitnemendheid van de kracht van God en niet van mensen is. Jona trekt zich terug, gaat de stad uit, zit alleen en zwijgt, omdat hij ziet, dat de Ninevieten berouw hebben en zich bekeren, vers 5. Misschien had hij degenen, die bij hem waren, verteld, dat hij de stad uitging uit vreze, in haar verderf mee om te komen, maar in werkelijkheid verliet hij ze om te zien wat van de stad worden zou, gelijk Abraham naar buiten liep om te zien wat er van Sodom geworden was, Genesis 19:27. De veertig dagen liepen nu op een eind of waren al om, en Jona hoopte, dat, als de stad al niet omgekeerd werd, toch een of ander oordeel ze zou treffen, voldoende om zijn woord te staven, in ieder geval wachtte hij met onrust de afloop. Hij wilde in geen huis blijven, opdat hij niet zou verpletterd worden, maar maakte zich buiten de stad een verdek van boomtakken, en zat daaronder in de schaduw, toch nog blootgesteld aan wind en weer. Zie, menigmaal bereiden zulke ontevreden, gemelijke lieden zichzelf vol ijver allerlei ongemak, opdat zij nog wat meer te klagen hebben.

II. Gods genaderijke voorziening in zijn behoefte aan beschutting en verfrissing, toen hij zo dwaas was, ontevreden te zijn en zijn eigen verdriet nog vermeerderde. vers 6. Jona zat onder zijn verdek, en morde over de hitte des daags en de koude des nachts, die hen beide hinderden. God kon gezegd hebben: Dat is uw eigen keuze, uw eigen schuld, een huis van uw eigen maaksel, welnu, wees er dan ook mee tevreden. Maar Hij had medelijden met Zijn dienaar, als een tere moeder met een onwillig kind, en schonk hem bescherming tegen zijn zelfgekozen tegenheden. Hij beschikte een wonderboom, een plant met dichte, brede bladeren, die ineens opschoot en hem als een priëel diende om hem tegen hitte en koude te beschermen. Het was een schaduw over zijn hoofd, om hem te redden van zijn verdriet, opdat hij, naar het lichaam gesterkt, te beter het verdriet in zijn gemoed het hoofd mocht bieden, tussen welke inderdaad een nauw verband bestaat. Zie, hoe teder God voor Zijn volk zorgt in hun verdrukking, ja, al zijn zij onwijs en eigenzinnig, Hij vergeldt hun niet naar hun ongerechtigheden. God had te voren een vis beschiet om Jona in de zee te bewaren, en hier beschikt Hij hem een wonderboom om hem voor hitte en koude te beschutten, want Hij is de Beschermmer van Zijn volk tegen alle kwaad en heeft zowel planten als dieren tot Zijn dienst. Hij heeft ze dadelijk bij de hand om Zijn raad te dienen en doet ze als in een ogenblik oprijzen, al is ook hun natuurlijke groei langzaam en tragsgewijze. Een wonderboom, kan iemand menen, is slechts een zwakke bescherming, maar Jona verblijdde zich over de wonderboom met grote blijdschap. Want,

1. Die was hem op dat ogenblik inderdaad een vervulling. Wat in zichzelf onbeduidend en klein is, kan, als het te rechter tijd komt, een onschatbare zegen zijn. Een wonderboom kan op zijn tijd nuttiger zijn dan een ceder. De geringste schepselen kunnen een grote plaag wezen, als de luizen en het ongedierte voor Farao, of een groot gemak, als de wonderboom voor Jona, al naar het Gode behaagt, er Zich van te bedienen.

2. Met zijn sterke verbeelding achtte hij de wonderboom weer hoger dan die inderdaad verdiende. Hij verblijdde zich met grote blijdschap, was er trots op, genoot ervan als van een victorie. Zie, mensen met hevige hartstochten kunnen door een kleinigheid, die hen hindert, in de put gebracht worden, maar ook door een kleinigheid, die hun goed doet, tot grote vrolijkheid opgevoerd. Een gering speelgoed maakt een kind blij, als de wonderboom Jona. Maar wijsheid en genade leren ons te schreien over ons verdriet als schreiden wij niet, en ons te verblijden over onze voorspoed als verblijdden wij ons niet. Aardse zegeningen mogen ons vrolijk stemmen en dankbaar maken, maar Wij moeten er ons hart niet aan geven, alleen God moet de blijdschap van onze verheuging zijn, Psalm 43:4.

III. Het plotselinge verlies van die voorziening, welke God hem had beschikt, en de terugkeer van zijn verdriet, vers 7, 8. God, die hem troost had bereid, zond hem nu weder droefenis, juist door hetgeen hem tot troost was geweest, die droefenis kwam niet toevallig, maar door goddelijke beschikking en naar goddelijk bestel.

1. God beschikte een worm om de wonderboom te doen verdorren. Hij, die gaf, nam weer, en Jona moest de naam des Heeren in beide hebben geloofd, maar omdat hij voor de wonderboom God niet had geprezen, ontnam Hij hem de gave weer, en dat terecht. Zie, wat al onze aardse zegeningen zijn, en welke waarde wij er aan toekennen, het zijn wonderbomen. Ze hebben hun wortel in de aarde en zijn slechts een onbeduidende steun, vergeleken bij de Rots van de eeuwen, zij verdorren, zij vergaan in het gebruik, spoedig zijn zij geen genot meer voor ons. De wonderboom verdorde de dag, nadat hij was opgeschoten, onze aardse zegeningen ontluiken als de bloem en worden spoedig afgesneden. Wanneer wij ons er het meest mee vermaken en er ons het meest van beloven, worden wij teleurgesteld. Een kleinigheid doet ze verdorren, een kleine worm aan zijn voet doodt een grote wonderboom. Iets doet het, dat tevoren niet gezien of niet geteld werd, onze wonderbomen verdorren, en wij weten niet hoe het komt. En wellicht verdorren die het eerst, van welke wij de grootste verwachting hadden, wat het dierbaarst was blijkt het onzekerst te zijn. God zond geen engel om de wonderboom uit te roeien, maar een worm om hem te doen verdorren, hij stond er nog, maar dood. Misschien worden onze aardse zegeningen ons gelaten, maar ze geven ons geen genot meer, de zaak blijft, maar de zegen is weg, en wet overschiet doet niets dan ons verwijten, dat wij zo dwaas waren er op te vertrouwen.

2. God beschikte een stille oostenwind om Jona het gemis van de wonderboom te doen gevoelen, vers 8.. Het was een stille oostenwind, die geen verademing bood, zodat de zon met al haar hitte op het hoofd van Jona scheen. Het was geen wind, die de hitte verdreef en verkoeling aanbracht, maar ze zo mogelijk nog brandender maakte. Zo was Jona zonder enige beschutting aan de zon blootgesteld.

IV. De verdere ontevredenheid, die dit bij Jona wekte, vers 8. Hij werd amechtig en wenste van zijn ziel te mogen sterven. "Als de wonderboom dood is, dan wens ook ik te sterven, dood mij maar, laat mij sterven met de wonderboom." Dwaas, die meent, dat uw leven van een boom afhangt! Zie, het is billijk dat degenen, die zo gaarne klagen, altijd iets hebben om over te

klagen, opdat hun dwaasheid voor de dag kome en genezen worde. En zie hier, hoe de hartstocht, die het ene ogenblik in dit uiterste vervalt, het volgende ogenblik in een ander uiterste terechtkomt. Jona, die bovenmate blij was geweest met zijn wonderboom, was diep, zeer diep terneergeslagen, nu zijn boom verdord was. Overmatige genegenheid legt de grondslag voor overmatige droefheid, waar wij als verzot op zijn, wanneer wij het hebben, daarover bedroeven wij ons ten zeerste, als wij dat verliezen, en beide is even dwaas.

V. De berisping, die God hen daarom geeft opnieuw redeneert Hij met hem: Is uw toorn billijk ontstoken over de wonderboom? vers 9. Zie, het verdorren van de wonderboom is iets, waarover wij niet toornig mogen zijn. Wanneer Gods beschikking ons van betrekkingen, bezittingen en genot berooft, moeten wij niet toornig worden tegen God, niet toornig om de wonderboom. Het is betrekkelijk een klein verlies, het verlies van de schaduw, verder gaat het niet. Het was een wonderboom, een verdorrende plant, wij kunnen niet anders verwachten dan dat hij zal verdorren. Onze toorn om zijn verdorren kan hem niet in het leven terugroepen wij zelf zullen spoedig eveneens verdorren. En als de een wonderboom verdort, verrijst wellicht een andere, wat vooral onze ontevredenheid behoort te stillen, is de gedachte, dat, al is onze wonderboom verdord, onze God niet verdord is, en Hij is rijk en machtig genoeg om ieder verlies te vergoeden.

Laat ons dus erkennen, dat wij verkeerd, zeer verkeerd doen in toorn te ontsteken over een wonderboom, laat ons in zulke omstandigheden ons gerust stellen, als een gespeend kind

VI. Zijn verdediging van zijn toorn en ontevredenheid haast onbegrijpelijk, vers 9. Hij zeide: Billijk is mijn toorn ontstoken ter dood toe. Het is verkeerd, ontevreden te zijn, al is het ook in haast, als dat spoedig wordt ingezien en het onbedachte woord herroepen, dan kan verontschuldiging verwacht worden, maar die ontevredenheid bovendien te willen goedpraten, is inderdaad slecht. Dat deed Jona hier, ofschoon God zelf hem berispt had, en door zich op zijn consciëntie te beroepen, schuldbelijdenis mocht verwachten. Zie, hoe bandeloos onbeteugelde hartstochten zijn, en hoezeer het ons belang medebrenkt, en het dus onze dure plicht is, die brullende leeuwen en brommende beren aan banden te leggen. Zonde en dood zijn twee geduchte dingen, toch telt Jona ze, in zijn toorn, licht.

1. Hij heeft zo weinig eerbied voor God dat hij zich tegen Zijn gezag verzet en Zijn doen afkeurt, zeggende dat hij gelijk had, terwijl God zijn doen bestrafte. De hartstocht overheerst de consciëntie en dwingt ze, als een beroep erop gedaan wordt, tot een vals getuigenis, zoals bij Jona het geval is.

2. Hij geeft zo weinig acht op zichzelf, dat hij zijn eigen leven waagt, en er geen kwaad in ziet, zich zozeer aan Zijn toorn over te geven, dat hij wenst te sterven en zich als het ware dood ergert. Wij lezen van toornigheid, die de dwaze ombrenkt, en een ijver, die de slechte doodt, Job 5:2. Zij zijn inderdaad dwaze onnozele zielen, die zich met hun eigen hartstochten de hals afsnijden, die zich door hun ontevredenheid ziekte of andere ellende op de hals halen, en de koorts krijgen door de opwinding van hun toorn.

VII. Het weer aandringen van deze berisping door hem voor te houden hoe verkeerd hij deed, over de redding van Ninevé spijt te voelen. Uit zijn eigen mond zal God hem oordelen, en wij hebben reden te denken, dat het hem eindelijk overtuigd heeft, want hij geeft geen antwoord. Wij hopen, dat hij weer op zijn plaats en in zijn humeur is gebracht. Laat ons nu,

1. Zien, hoe God verder met hem spreekt, vers 10,11. Gij verschoont de wonderboom, gij spaart hem (gelijk het letterlijk luidt), gij zou gedaan hebben al wat gij kon om de boom in het leven te houden en zei: "Hoe jammer, dat die wonderboom verdord is", en zou Ik dan Ninevé niet gespaard hebben? Zou Ik niet evenveel medelijden met de staaf hebben als gij met uw wonderboom, en de aardbeving verboden, de stad om te keren, zoals gij de worm had willen verbieden, de boom te doen verdorren? Bedenk.

a. De wonderboom, die gij wilde behouden, was maar een plant, maar de inwoners van Ninevé, dat Ik wilde behouden waren velen. Het was een grote, zeer volkrijke stad, zoals blijkt uit het aantal kinderen, naar verondersteld wordt, van twee jaar en daaronder. Jona 4:11 noemt hun getal, honderd en twintig duizend, die nog niet zo oud waren, dat zij onderscheid wisten tussen hun rechterhand en hun linkerhand. Die kinderen worden genoemd, omdat hun leeftijd gewoonlijk als de leeftijd van de onschuld wordt beschouwd. Zoo dan waren er in Ninevé, die nog geen dadelijke zonde konden gedaan hebben en dus niet tot de gemeenschappelijke schuld bijgedragen. En toch, als Ninevé omgekeerd was, zouden die kinderen in de algemene ondergang gedeeld hebben. Zou Ik die grote stad Ninevé niet verschonen, reeds om hunnentwil? God ziet kleine kinderen met bijzondere tederheid aan en is gereed ze te helpen en te ondersteunen ja, hier wordt een gehele stad om hunnentwil gespaard. Ouders kunnen hieruit aanleiding nemen hun kinderen in geloof en gebed aan God op te dragen, omdat zij, al kunnen zij nog geen dienst bewijzen (want zij weten geen onderscheid tussen hun rechterhand en hun linkerhand tussen goed en kwaad, zonde en gerechtigheid), toch delen kunnen in de gunsten Gods en Zijn zaligheid deelachtig zijn. Onze Heiland toonde een bijzondere genegenheid voor de kinderen, die tot Hem gebracht werden: Hij nam ze in Zijn armen, legde hun de handen op en zegende ze. Ja, zelfs gaf God acht op de overvloed van vee binnen Ninevé's muren, die Hij met meer recht spaarde dan Jona de wonderboom kon begeren te sparen, aangezien dierlijk leven hoger staat dan plantenleven.

b. De wonderboom waarom Jona in toorn ontstoken was, behoorde hem niet toe, hij had er niet voor gearbeid en hem niet doen groeien, maar volwassenen en kinderen en vee in Ninevé waren alle het werk van Gods handen. Hij had ze geschapen en onderhield ze nog, en had daarom veel meer reden, er medelijden mee te hebben, dan Jona met de wonderboom. Hij kon de arbeid van Zijn handen niet verwerpen, Job 10:3, en daarom pleit Job aldus met God vers 8, 9. Uw handen hebben mij gemaakt, mij als leem bereid, en Gij verslindt mij en doet mij tot stof wederkeren.

c. De wonderboom die Jona betreurde, had een plotselinge groei en daarom geringe waarde gehad, hij werd in één nacht, en verging in één nacht, hij was de zoon van één nacht (letterlijk vertaald). Maar Ninevé was een oude stad, die vele eeuwen verduurd had, en daarom zo maar niet kon vernietigd worden. "De mensen, die Ik gespaard heb, hebben reeds vele jaren geleefd en niet zo kort als de wonderboom. Zou Ik ze dan niet verschonen, die zovele jaren het voorwerp van Mijn zorg zijn geweest en uit Mijn hand geleefd hebben?"

d. De wonderboom van Jona was in één nacht vergaan, en dat was het einde van zijn bestaan. Maar de kostbare zielen in Ninevé, die God verschoonde, hadden zo'n kort leven niet, zij waren onsterfelijk, en daarom mocht over hun bestaan niet zo zorgeloos en snel beschikt worden. Een ziel is meer waard dan de gehele wereld, en het winnen van de wereld weegt niet op tegen het verlies van een ziel. En zekerlijk is dus een ziel meer waard dan vele wonderbomen, en dan vele musjes. Zo rekent God, en zo moeten ook wij rekenen, en daarom

groter zorg hebben over de kinderen van de mensen dan over lagere schepselen, meer zorg voor onze en andere kostelijke zielen dan over rijkdom en vreugde van deze wereld.

2. Uit dit alles kunnen wij leren,

a. Dat, al laat God toe, dat Zijn volk in zonde valt, Hij niet wil, dat het in de zonde blijft liggen, maar hun hun dwaling leert inzien en ze tot nadenken brengt, opdat zij het rechte pad terugvinden. Wij hebben reden te hopen, dat Jona na deze terechtwijzing had geleerd, de bevrijding van Ninevé te billijken en er even blijde mee te zijn als hij er zich eerst aan had geërgerd.

b. Dat God Zich rechtvaardigt in de wijze, waarop Hij berouwvolle, terugkerende zondaren Zijn genade schenkt, evenzeer als in de wijze, waarop Hij zondaren straft, die in hun opstand volharden. Al zijn er, die tegen Gods barmhartigheid murmureren, omdat zij ze niet verstaan (want ook daarin zijn Zijn wegen en gedachten hoger dan onze wegen en gedachten), toch zal het blijken, dat Hij ook dan Zichzelf gelijk blijft en gerechtvaardigd wordt wanneer Hij spreekt. Zie, welke moeite Hij Zich geeft om Jona te overtuigen van de billijkheid Gods, toen Hij Ninevé spaarde. Jona had gezegd: Mijn toorn is billijk ontstoken, maar dat kon hij niet bewijzen. God zegt en bewijst: Mijn barmhartigheid is billijk geschonken. Het is een grote bemoediging voor arme zondaars om te hopen, dat zij genade bij God zullen vinden wanneer zij zien, dat Hij zo bereid is Zichzelf te rechtvaardigen door barmhartigheid te betonen en verheerlijkt te worden in degenen, die Hij gedenktekenen van Zijn genade maakt tegen wie sommiger oog boos is, omdat Hij goed is. Zulke pruttelaars moeten leren verstaan, dat zij zelf enghartige zielen zijn met kleingeestige ideeën, die alleen voor zichzelf groot van Gods genade denken, maar dat er is een Heer over allen, rijk over degenen, die Hem aanroepen, en dat, zowel te Ninevé als in Israël, wie Hem vreest en gerechtigheid werkt, Hem aangenaam is, namelijk wie zich bekeert en zich van zijn boze weg afwendt, die zal barmhartigheid van Hem verkrijgen.